

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ, મુંબઈનું મુખપત્ર

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી

પૃષ્ઠ : ૪૪

વર્ષ : ૪૯

મુલ્ય : રૂ. ૮/-

અંક : ૭

જુલાઈ ૨૦૨૧

માતા-પિતા

આધ્યાત્મિક ગુરુ

શિક્ષક

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી ૨ જુલાઈ ૨૦૨૧

સ્મરણાંજલિ

જન્મ:
તા. ૨૬-૦૨-૧૯૫૨

અરિહંત શરણા:
તા. ૧૮-૬-૨૦૧૭

સ્વ. શ્રીમતી રશ્મિબેન લલિતભાઈ રામાણી

દરિયાદિલી જેના શ્વાસોશ્વાસમાં હતી
પરોપકાર જેના પગલામાં હતો
કરૂણાં જેમના હૃદયમાં હતી
કોઈના સુખે સુખી અને કોઈના દુઃખે દુરી
એવો જેમનો જીવનમંત્ર હતો...
હે પરમકૃપાળુ પરમાત્મા આવા સરળ, પ્રેમાળ, મિલનસાર
આત્માને સાચી શાંતિ આપજો...

પ્રેમાળ પરિવાર

લલિતભાઈ મુળજીભાઈ રામાણી
નિકુંજ-સોનલ | આશિષ-કિંજલ | કાજલ-મેહુલ
દર્શિત, હેતાંશ | હેનીલ, સાન્વી | વિરાલી, રાજવી
(મુળ વતન લાખાપાદર)

પિયર પરિવાર

સ્વ. શ્રી પોપટલાલ દુર્લભજી દોશી પરિવાર
(જુનાગઢવાળા)

નિવાસ સ્થાન: ૩૧/એ, ધનલક્ષ્મી સોસાયટી, શ્રી સદન એપાર્ટમેન્ટ, ગોપાલ ટાવર સામે,
મણીનગર, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૮ ફોન: ૦૭૯-૨૫૪૬૫૨૨૦, ૯૮૨૫૨૫૪૯૦૦

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,
૪, દેવકરણ મેન્શન, બિલ્ડિંગ નં. ૭, બીજે માળે, ૨૪, વિઠ્ઠલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨

For Website Registration Mobile No. 9321775805

ફોન : ૦૨૨-૨૨૦૬૯૯૧૭૨

સમય : બપોરે ૧-૦૦થી સાંજે ૬-૦૦ (1.00 pm to 6.00 pm)

Email : svjainsamajmumbai2@gmail.com-data@svjainsamaj.com

www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રીમતી કીર્તિબેન મયુરભાઈ મહેતા મો. ૯૨૨૪૭૭૧૨૩૮

સમાજની કાર્યવાહીક કારોબારી સમિતિ

શ્રી મહેશભાઈ મયુરાદાસ સાવડીયા ----- પ્રમુખ

શ્રી ગુણવંતભાઈ વૃજલાલ મહેતા ----- ઉપ-પ્રમુખ

શ્રી મયુરભાઈ નગીનદાસ મહેતા ----- માનદ્ મંત્રી

શ્રી દીક્ષિતભાઈ નટવરલાલ માઝની ----- માનદ્ સહમંત્રી

સલાહકાર સમિતિ

શ્રી શ્રીકાંતભાઈ સાકરચંદ વસા - શ્રી પ્રવીણભાઈ હિંમતલાલ સંઘવી

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ઓતમચંદ પુનાતર - શ્રી પરેશભાઈ મણીલાલ શેઠ

BANK DETAILS:

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ

BANKER : Bank of Baroda, M. J. Market, Mumbai-3

S. B. A/c No. 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO MICR : 40012047

Name : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

BANKER: UNION BANK OF INDIA

Princess Street, Mumbai - 400 002

S.B.A/c. No. 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાર્યક્ષેત્ર મુંબઈનું રહેશે

Auditor : Viren Vasa & Associates

Chartered Accountants, Mumbai

લવાજમના દરો

ભારતમાં

વાર્ષિક : રૂ. ૧૦૦/- આજીવન રૂ. ૧૫૦૦/-

પરદેશમાં (ફક્ત વાર્ષિક) : USD 20 Yearly

મુદ્રણ અને પોસ્ટિંગ અરિહંત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ-નીતિનભાઈ બદાણી

સાઈબાબા નગર, ૩૧૦ ત્રિકાલ બિલ્ડિંગની પાછળ,

નાયડુ કોલોની પાસે, પંતનગર, ઘાટકોપર (ઈ), મુંબઈ-૭૫

ફોન : ૯૨૨૩૪૩૦૪૧૫

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી

અંક - ૭ ૦ વર્ષ : ૪૯ ૦ જુલાઈ ૨૦૨૧ ૦ મૂલ્ય રૂ. ૮

સાચી વાતો ને કહેતા શીખો

અચાનક મન માં કોઈ આવી જાય વાત...

અચાનક...

મન માં કોઈ આવી જાય વાત...

તો એને કહેતા શીખો...

આમ ક્યાં સુધી રહેશું ચુપ ચાપ...

બહુ થયું હવે...

બસ સાચી વાતો ને કહેતા શીખો...

ઘણું સહ્યું...

ઘણું સાંભળ્યું...

એ પણ વગર વાંકે...

બસ હવે નહીં...

વાતો ને મન માં ને મન માં રાખી મુકવા કરતા...

એને કહેતા શીખો...

ભલે સંબંધ કેવો પણ હોય...

ખોટી વાતો માં હા માં હા ભેળવવા કરતા...

મન માં રહેલી સાચી વાત ને કહેતા શીખો...

ક્યાં સુધી સાથ દઈશું ખોટી વાતો નું...

કે પછી ખોટા લોકો નું...

એક વાર સાથ સાચા નો આપી...

સાચી વાતો કરી...

ભલે બે ચાર પલ રડી લેવું પડે...

અને જીવન ભર હસી ખુશી થી વિતાવી લો...

મુશ્કેલ કશું જ નથી જીવન માં...

મુશ્કેલ...

કશું જ નથી આ જીવન માં...

બધા ની વાતો ને ધ્યાન માં રાખવા કરતા...

પોતાના મન ને સાંભળતા શીખો...

મનની સાચી વાતો ને કરતા શીખો...

આમ ક્યાં સુધી રહેશું ચુપ ચાપ...

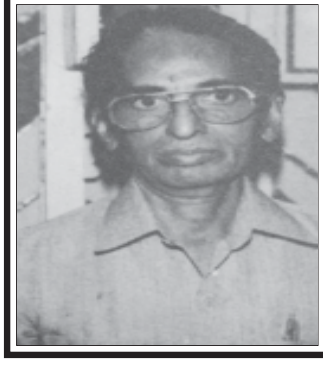
બહુ થયું હવે...

બસ સાચી વાતો ને કહેતા શીખો...

સાચી વાતો ને કહેતા શીખો...

- તેજસ શાહ

શ્રદ્ધાંજલિ

શ્રી મનસુખલાલ મલુકચંદ મહેતા

સ્વર્ગવાસ : તા. ૨૦-૭-૨૦૧૨ શુક્રવાર - શ્રાવણ સુદ એકમ

મૂળ વતન : ધોરાજી

“સૌને છોડી ચાલ્યા ગયા તમો મઝધાર
અમો બની ગયા નિરાધાર,
રોમેરોમ શૂન્યવકાશ ફેલાયો,
અંતરની વેદનાનો નહિ પાર,
હજુયે આંખનું આકાશ ભીનું,
નયનોથી છલકે અશ્રુધાર,
આપના મહેતા પરિવારની પુષ્પાંજલિ.
મૃત્યુ પાસે સૌ લાચાર.”

શ્રી મલુકચંદ વિઠ્ઠલજી મહેતા પરિવાર

હંસાબેન મનસુખલાલ મહેતા

પુત્ર-પુત્રવધૂ : ભાવેશ-ભૈરવી
કેતન - નિશા
પૌત્ર : પાર્થ
પૌત્રી : આયુષી-ઋતિકા-સાક્ષી

જી-૨, પોરવાલ-કોમ્પ્લેક્સ, 'સી', વિંગ, ૬૦ ફૂટ રોડ, ભાયંદર (વેસ્ટ), ૪૦૧૧૦૧.

ફોન : (ઘર) ૦૨૨-૨૮૧૮૦૧૪૧

મોબાઈલ હંસાબેન : ૯૭૬૯૯૨૩૨૪૬

કેતન : ૯૮૧૯૧૭૬૧૦૦

મારા વાચક મિત્રો,
સહુને મારા સાદર પ્રણામ,
જે નિર્મળ બુદ્ધિ કરે, આત્માની શુદ્ધિ કરેને,
ભાવોની વૃદ્ધિ કરીને પહોંચાડે પ્રભુ સુધી
તેનું નામ સદ્ગુરુ.

ચાતુર્માસ શરૂ થઈ ગયો છે. આપણા ગુરૂ ભગવંતોના ચાતુર્માસિક પ્રવેશ પણ પ્રત્યેક દેરાસરજીમાં થઈ ગયા છે. હવે રોજ વ્યાખ્યાન દ્વારા તે આપણા વિચારો, ભાવોને નિર્મળ બનાવવાની તનતોડ મહેનત કરશે. આપણા અંધકારમય, જ્ઞાન વિહોણા મસ્તકમાં જ્ઞાનના કિરણો ફેલાવવાનું કાર્ય કરશે આવા આપણા ગુરૂ ભગવંતોના ચરણે વંદન કરી ગુરૂપૂર્ણિમાના અવસરે એમના ચરણની ધૂળ માથે અડાડીને એમના ચીંધેલા માર્ગ ઉપર ચાલવાનો સંકલ્પ આપણે કરવાનો હોય છે.

ભોમિયા વગર જંગલમાં જેમ ભૂલા પડી જવાય, એમ ગુરૂ વગર ભવમાં ભૂલા પડી જવાય, ભવરણ પાર ઉતારવા સદ્ગુરૂનો સાથ ને માથે હાથ જરૂરી છે. મા-બાપ શરીરને જન્મ આપે છે, ત્યારે ગુરૂ આત્માને જન્મ આપે છે. કુશળ શિલ્પી જેમ પાષાણને કંડારીને પ્રતિમામાં ફેરવે છે. તેમ ગુરૂ જ્ઞાનહિનને જ્ઞાની બનાવે છે. ગુરૂકૃપાથી મનુષ્ય આદરને પાત્ર બને છે. ગુરૂ પાસેથી જ્ઞાન મેળવીને જ માણસ સિદ્ધિના ઝગમગતા શિખરો સર કરે છે. ગુરૂ એ પ્રભુના પ્રતિનિધી હોઈ પૂજ્ય છે.

બ્રહ્માની જેમ સદ્ગુણોના સર્જક, વિષ્ણુની જેમ સદ્વૃત્તિના સમર્થક અને મહાદેવની જેમ દુર્ગુણોના સંહારક તેમ જ પરમાત્માનું સાક્ષાત મિલન કરાવનાર ગુરૂ એ તો સાક્ષાત પરબ્રહ્મ સમાન છે. ગુરૂપૂર્ણિમાના દિવસે આવા સમર્થ અને માર્ગદર્શક એવા જ્ઞાનદાતા ગુરુજનોની પૂજા કરવી, એ આવશ્યક કર્મ છે. ગુરુ આપણી સંસ્કૃતિને જીવાડે છે. સંસ્કૃતિનું જતન કરવાની રીત શીખવે છે.

પરંતુ કેવળ ગુરૂને નમન કરવાથી ઉજવણી પૂર્ણ નથી થઈ જતી, ગુરૂની ઈચ્છાઓનું અમલીકરણ એ જ સાચી ઉજવણી છે. ગુરૂ પૂજન એટલે ધ્યેયપૂજન. ગુરૂનું જીવન ધ્યેયમૂર્તિ જેવું હોય છે. ધ્યેયનું સાકાર સ્વરૂપ હોય છે. જ્ઞાનના સૂર્ય, પ્રેમના મહાસાગર અને શાન્તિના હિમાલય એવા ગુરૂનું આ દિવસે પૂજન કરવાનું એટલે જ એમણે બતાવેલ માર્ગ પર ચાલવું એજ સાચી આપણી ગુરુદક્ષિણા.

જય જિનેન્દ્ર

K. M. Mehta

શ્રદ્ધાંજલિ

શ્રી હસમુખભાઈ ભાણજીભાઈ મહેતા

જન્મ : ૧-૨-૧૯૪૨

સ્વર્ગવાસ: ૩-૭-૨૦૧૩

બી-૭૪, રૂપ દર્શન, જૂહુલેન, અંધેરી (વેસ્ટ) મુંબઈ

સમાજનું એવું કોઈ આગવું વ્યક્તિત્વ નહીં. હોદ્દો કે પદવી વગરનું અસ્તિત્વ ને છતાંય પરભવ સુધારી લેનારનાં ગુણોની પ્રશંસા કરીએ તેટલી ઓછી છે. પ્રકાશમાં આવ્યા વગર પરમાર્થ પરાયણ જીવન જીવી લેવાની હામ અને સૂઝ તેમનામાં હતી, કુટુંબની દરેક વ્યક્તિ પરવેની ફરજ બજાવવામાં પાછી પાની કરી નથી. સરળતા ને સભ્યતાના આગ્રહી એવા, તેમણે પોતાના બન્ને સંતાનો શ્રી કેતનભાઈ અને શ્રી નીતિનભાઈમાં સુસંસ્કારોનું બીજધાન કર્યું. પત્ની ભાવનાબેનનાં સંપૂર્ણ સહકારથી સફળતા પ્રાપ્ત કરી શક્યા. કર્મના ઉદયોને ઉડાડી દેવાની તાકાત અજબ ગજબની. પુત્રવધૂઓ ફાલ્ગુની અને શીલાનું વૈયાવચ્ચ દાદ માગી જાય તેવું. સાસુ તેમ જ વહુઓનું વૈયાવચ્ચ સેવા અને કર્તવ્ય પરાયણતા જોનાર આશ્ચર્યમાં પડી જાય.

પત્ની ભાવનાબહેનનું જિનાજ્ઞાથી રંગાયેલું જીવન, વ્રતોનું ઉચિત પાલન, આચાર યુસ્તતા, ઉપાડેલ કદમમાં ક્યારેય પીછે હઠ નહીં, સમતા અને ધૈર્યથી કાર્ય પાર પાડનાર, દાદીમાની નિશ્રામાં રહેનાર પૌત્ર પૌત્રી... મિહિર, રુચિત, દેવાંશીને કળિયુગમાં સુખની ચાવી સોંપનાર ભાવનાબહેન નવી પેઢીને સમર્થ ઉદાહરણ પૂરું પાડે છે.

ધર્મની સાચી વ્યાખ્યા 'અપરોપતાપ' બીજાને કષ્ટ આપવું નહીં જેનો બીજમંત્ર રહ્યો છે એવા આ ગુણોની અનુમોદના કરી વિરમીએ...

દેરાસરના ઓટલે બેસવા વિશે થોડુંક જાણો

આપણે જ્યારે પણ દેરાસરમાં જઈએ છીએ, તો દર્શન કર્યા પછી આપણે મંદિરના ઓટલે કેમ બેસીએ છીએ?

હકીકતમાં ઓટલે બેસીને એક શ્લોક બોલવાનો હોય છે. અને તે શ્લોક કોઈએ આપણા સુધી પહોંચાડ્યો નથી. પણ આપણી આવનારી પેઢીને જરૂર શીખવજો.

ત્યાં બેસીને બોલવાનો શ્લોક

અનાયાસેન મરણમ્

વિના દૈન્યેન જીવનમ્

દેહાન્તે તવ સાન્નિધ્યમ્

દેહિ મે પરમેશ્વરમ્

દેરાસરમાં જાઓ ત્યારે...

તમારે દર્શન કરવાના હતા, દર્શન ખુલ્લી આંખોથી કરાય, માણસો ત્યાં મન મૂકીને હાથ જોડીને ઉભા રહે.

જ્યારે કોઈ આંખ બંધ કરીને હાથ જોડે છે તો તમે અજાણ્યા ને પણ કહો કે, તમે દર્શન કરવા આવ્યા છે તો આંખ ખુલ્લી રાખો.

બરોબર દર્શનને યાદ કરી લો...

દર્શન થઈ ગયા પછી... જ્યારે ઓટલે બેસો તો યાદ કરેલ દર્શનને ધ્યાનમાં લાવો.

ત્યારે આંખ બંધ કરો. ધ્યાન કરો જે દર્શન કરેલ છે. તે દેખાય છે કે નથી દેખાતું? - ના દેખાય તો પાછા દર્શન કરવા ચાલ્યા જાઓ. પાછું ઓટલે બેસીને આંખ બંધ કરી ધ્યાનમાં બેસી જાવ, અને જ્યારે ધ્યાનમાં એ દર્શન આવે ત્યારે ભગવાન પાસે માંગો કે...

હે ભગવાન...

અનાયાસેન મરણમ્

એટલે મને તકલીફ વગરનું મરણ આપજો... પ્રભુ.

વિના દૈન્યેન જીવનમ્

એટલે પરવશતા વગરનું જીવન આપજો... પ્રભુ.

આજે મને કોઈ પડખું ફેરવે ત્યારે હું પડખું ફેરવી શકું... મને કોઈ લકવો મારી જાય અથવા મને કોઈ પાવાનું ખવડાવે ત્યારે પાઈ શકું... એવું જીવન ના જોઈએ ભગવાન...

દેહાન્તે તવ સાન્નિધ્યમ્

એટલે મરતા હોય ત્યારે તમારું દર્શન થવું જોઈએ, જેમ ભીષ્મ ને થયેલું તેમ...

દેહિ મે પરમેશ્વરમ્

એટલે હે પરમેશ્વર, આ વસ્તુ મને આપો...

આ માંગણી નથી, આ યાચના નથી, આ પ્રાર્થના છે, પ્ર + અર્થના

અર્થના એટલે માંગણી યાચના

પણ પ્ર એટલે

આ આપ્રકૃષ્ટ અર્થના છે.

અને આ વાડી, ગાડી, દીકરો, દીકરી, પતિ, પત્ની, ઘર, પૈસા આવું કંઈ નથી માગ્યું, પણ આ શ્રેષ્ઠ માંગણી કરી છે.

એટલા માટે દેરાસરમાં જવાનું ખૂબ જ અગત્યનું છે.

- મનોજ ડેલાવાળા

Some beautiful answers and way of thinking .

What Is Poison ? ? ?

AnyThing Which Is More Than Our Necessity Is Poison. It May Be Power, Wealth, Hunger, Ego, Greed, Laziness, Love, Ambition, Hate Or AnyThing.

What Is Fear ? ? ?

Non Acceptance Of Uncertainty.

If We Accept That Uncertainty, It Becomes Adventure.

What Is Envy ?

Non Acceptance Of Good In Others, If We Accept That Good, It Becomes Inspiration.

What Is Anger ? ? ?

Non Acceptance Of Things Which Are Beyond Our Control.

If We Accept, It Becomes Tolerance.

What Is Hatred ? ? ?

Non Acceptance Of Person As He Is. If We Accept Person Unconditionally, It Becomes Love.

ભાવભરી શ્રદ્ધાંજલિ

અ. સૌ. પ્રફુલ્લા પ્રીતમલાલ મહેતા

જન્મ : ૧-૯-૧૯૩૯

સ્વર્ગવાસ : ૨૩-૭-૨૦૧૮

મૂળવતન : જુનાગઢ - હાલ : થાણા

સુખને છલકાવ્યું નહીં, દુઃખને દેખાડ્યું નહીં, જીવન તમે એવું જીવ્યા, ભુલ્યું ભુલાય નહીં.

ધુપસળી જેવું જીવન જીવી ગયા. સુગંધ જેની ચોતરફ મૂકતા ગયા.

પરમકૃપાળુ પરમાત્મા આપના આત્મને શાંતિ આપે એવી અમારી અંતઃકરણપૂર્વકની પ્રાર્થના

લિ.

શ્રી પ્રીતમલાલ દલીચંદ મહેતા

પુત્ર-પુત્રવધૂ	:	વિવેક-મેઘા
પૌત્ર-પૌત્રી	:	અંશ-રૂઠ
પુત્રી-જમાઈ	:	જયશ્રી-ભરતકુમાર
દોહિત્ર	:	સિદ્ધાર્થ
પુત્રી-જમાઈ	:	રાજશ્રી-વિપુલ
દોહિત્ર-દોહિત્રિ	:	નિરવ-પ્રિયા

સ્નેહિજનો તથા સમસ્ત મહેતા પરિવાર

નદીનું વહેણ

“એક જ નદીમાં તમે કોઈ બીજી વખત સ્નાન કરી શકતા નથી.” કેમ કે નદી સતત વહેતી રહે છે. તેનો પ્રવાહ સતત ચાલુ જ રહે છે જે પાણી દ્વારા તમે સ્નાન કર્યું. તે પાણી વહી ગયું. નદીનું કાર્ય એક જ છે કે સતત વહેવું અને અંતે સમુદ્રમાં ભળી જવું.

કેટલું સુંદર અને અદ્ભુત પ્રેરણાત્મક સુવાક્ય છે? નદી સતત વહેતી રહીને આપણને પ્રેરણા અને હિતશિક્ષા આપે છે કે:- “જગતના સઘળા પદાર્થો - પ્રવૃત્તિ-સંયોગો.. વગેરે સતત બદલાતા રહે છે.” અરે! તમારો ઉપયોગ પણ સતત બદલાતો રહે છે. માટે નદીની જેમ વહેતા શીખો. ક્યાંય અટકશો નહિ.

કોઈએ અપમાન કર્યું... બરાબર પકડી લીધું.

કોઈ કાર્યમાં ક્યારેક નિષ્ફળતા મળી... કાયમી માની લીધી.

ધર્મની સાધનામાં થોડા વિઘ્નો આવ્યા... સાધના છોડી દીધી.

પાપના યોગે શરીરમાં કોઈ રોગ આવ્યો... કાયમી માની લીધો.

ગુરૂએ ભૂલ બતાવી... તુરત જ કોધાવિષ્ટ બન્યા.

શ્રીમંત બન્યા... ભારે અભિમાને ચડ્યા.

ગરીબાઈ આવી... દીન બની ગયા.

અનુકુળ મિત્રો મળ્યા... કાયમી મિત્રાચારી માની લીધી.

દુશ્મનો વધી પડ્યા.. તેમને સદાના વૈરી માની લીધા.

યૌવન, ધન, સ્વજનો બદલાતા હોવા છતાં... સ્થિર માન્યા.

વરસ, માસ, પક્ષ, દિવસ, કલાક, મિનિટ, સેકન્ડ... બધું બદલાતું રહે છે.

બનતા સારા અને નરસા પ્રસંગોને કાયમી માની લીધા, જેથી તેના પ્રતાપે આપણા ચિત્તની પ્રસન્નતા ખંડિત બની. જ્યારે જ્ઞાની ભગવંતો આપણને કહે છે કે ‘આ બધું ક્ષણિક અને ક્ષણભંગૂર છે. છતાં અજ્ઞાનતાથી

આત્મા આ બધું સ્થિર, શાશ્વત અને કાયમી માને છે.

નદી સતત વહેતી હોવાથી સ્વચ્છ અને નિર્મળ છે. તેવી જ રીતે જીવનમાં બનતા બધા પ્રસંગોને પણ આ દ્રષ્ટિથી નિહાળવાથી આપણો આત્મા પ્રસન્ન અને નિર્મળ બનતો જાય છે. પછી તેને કોઈના પ્રત્યે રાગ-દ્વેષ કે મમત્વનો કોઈ ભાવ રહેતો નથી. ભૂતકાળમાં અનંતા આત્માઓ પરમાત્મા બની ગયા. એ બધા મહાપુરુષોએ દુઃખ પરિસ્થિતિનો સામનો કરવાને બદલે “આ પણ ચાલ્યું જશે.” આ મંત્રસિદ્ધ વાક્યને આત્મસાત્ બનાવી દીધું અને પરિણામે અજર-અમર બની ગયા.

વહેતી નદી પ્રસન્નતાપૂર્વક ધીરે ધીરે વહીને અંતે સમુદ્રમાં ભળીને સદાને માટે જેમ અક્ષય બની જાય છે તેમ આપણે પણ જીવનના બધા પ્રસંગોમાં દ્રષ્ટા બની અને આ દિવ્ય માનવજીવનને આરાધના-સાધના દ્વારા નિર્મળ બનાવી સાગર સમાન પરમાત્મા-ભાવમાં ભળી જઈએ અને પરમાત્મ-દશાને પ્રાપ્ત કરીએ...!

પ.પૂ.પં.શ્રી ભદ્રંકરવિજયજીના શિષ્ય શ્રી કીર્તિકાન્તવિજયજી મ.સા.

સંકલન : મીતા શાહ

SMS

પરદેશની મુસાફરી પરથી પાછા ફર્યા બાદ એક સીદીએ પત્નીને પૂછ્યું: ‘જરા જો ને, શું હું તને ફોરેનર જેવો લાગું છું?’

પત્ની: ‘ના, કેમ એવું પૂછો છો?’

સીદી: ‘લંડનમાં એક સ્ત્રીએ મને પૂછ્યું હતું કે: તમે ફોરેનર છો? એટલે મને થયું કે તને પૂછીને પાકું કરી લઉં!’

☆☆☆

પોતે ખોટી હોય અને સરેન્ડર થાય એ વ્યક્તિને પ્રામાણિક કહેવાય, જેને પોતાની વાત બાબતે ખાતરી ન હોય અને સરેન્ડર થાય એને ડાહી કહેવાય, પણ જે વ્યક્તિ સાથી હોય છતાં સરેન્ડર થઈ જાય એને પતિ કહેવાય.

- શરીફા વીજળીવાળા

શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. કંચનબેન હરસુખલાલ કોરડીયા

સ્વર્ગવાસ : ૦૬-૦૭-૨૦૨૦

શબ્દોથી ન વર્ણવી શકાય તેવી મમતા

વાણીથી ન કરી શકાય તેવી સમતા

પ્રભુની સદાય નજીક રહેવાય તેવી ધાર્મિકતા

સદાય હસતા રહે ને રાખે તેવી સહૃદયતા

અમને સાચો રાહ દેખાડનાર માર્ગદર્શિતા

આશિષ મળ્યા તમારા, રહી આજ સુધી છત્રછાયા, આપની હશે ગત ભવના પુણ્ય અમારા

જન્મોજન્મ મળે તમારો વાત્સલ્યભાવ એવી અમારી અંતઃકરણથી પ્રાર્થના

આપે મમતાભર્યા પ્રેમથી અમારૂં પાલન કરી સાચા ઉચ્ચ સંસ્કારોનું સિંચન કરી અમારા વ્યક્તિત્વને વિકસાવ્યું છે.

આપના સૂચવેલા મૂલ્યો અને ઉચ્ચસંસ્કારોનો વારસો અમે સાચવી શકીએ તેવી પરમાત્મા પાસે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

લિ. સ્વ. હરસુખલાલ અંદરજી કોરડીયા

પુત્ર-પુત્રવધૂ : રાજેશ-ડોલી, હિતેન - રીટા, રોહિત - મીના

પૌત્ર-પૌત્રવધૂ : રીષભ-પ્રિયા, ધૈર્ય - મૈત્રી

પૌત્ર-પૌત્રી : જય, આર્યા, જીનલ-હિલોની

દિકરી-જમાઈ : નીલા ચંદ્રેશકુમાર શાહ

દોહિત્ર - દોહિત્રવધૂ : રાહુલ - હેમાંક્ષી

દોહિત્રી : જીનાલી-હાર્દિક-બેબી પિહુ

રાજેશ કોરડીયા - મો. ૮૭૭૯૦૯૨૩૩૦ હિતેન કોરડીયા - મો. ૯૦૨૯૮૯૫૨૧૪

રોહિત કોરડીયા - મો. ૯૯૨૦૬૭૯૮૩૯

સત્ય ઘટના

થોડા વર્ષ અગાઉની આ વાત છે. ઝાલાવાડની ઘરા પર મુળી તાલુકાના ટીકર ગામમાં મોહનબા નામક એક રાજપૂતાણી પોતાના ત્રણ મહિનાના પુત્રને ઓસરીમાં રાખેલા ઘોડિયામાં ઝુલાવી રહી છે. પતિ દિલીપસિંહજી ચૌહાણ હજી હમણાં જ સરહદ પર શહિદીને વર્યા છે. માતૃભૂમિની રક્ષા કાજે એણે પોતાના પ્રાણ ન્યોછાવર કરી દીધાં છે. પોતાના લાડકાનું મોહું એ ભાળી શક્યા નથી. મોહનબાના ગર્ભમાં પુત્ર ઉછરી રહ્યો અને એ જ ટાણે બાપ સરહદ પર દુશ્મનો સામે રાજપુતી રીતને ઉજળી કરીને દિલીપસિંહજી ચૌહાણ અમર શહિદીને વર્યા હતાં.

ઘરના ફળિયાની સુંદરતા અને ચોખ્ખાઈ ઉડીને આંખે વળગે તેવી છે. આંગણામાં તુલસીના છોડ મહેકી રહ્યાં છે. શિતળ છાંયડો આપે એવા વૃક્ષો છે અને પરંપરાગત લીંપણ-ગુંપણથી કસાયેલા ક્ષત્રિયાણીના હાથોએ નાનકડા ઘરને અનેરી સુંદરતા આપી હતી. ઓસરીમાંથી ધીરે સાદે હાલરડાંના સુરો સંભળાય છે.

બરાબર એ વખતે સુરેન્દ્રનગરના કલેક્ટરશ્રીનો કાફલો આ ક્ષત્રિયાણીના ઘર આગળ આવી પહોંચે છે. ઝાંપો ખોલીને કલેક્ટર આગળ વધે છે. ફળિયાની મોહકતા તરફ ઘડીભર એ જોયા કરે છે. ત્યાં અંદરથી ફરી સપ્તસિંધુના સૌમ્ય રંગે રંગાયેલ હોય એવા સુર સંભળાય છે.

તલવાર જોશો રે વીરાને તલવારો જોશે રે...

માથાં પાપીઓના રોળવાને તલવારો જોશે રે...!

કલેક્ટર ઘડીભર થંભી ગયા. આ અપૂર્વ ખુમારીભર્યા સુરોથી એ આફરીન પોકારી ઉઠ્યા અને સાથે થોડું આશ્ચર્ય પણ થયું. કેમ કે પોતે તો એવી ધારણા બાંધેલી કે શહિદની આ સ્ત્રી આંસુ સારતી બેઠી હશે, રડતી-કકળતી હશે. પણ અહિં તો એથી સાવ ઉલટું

હતું...! પોતાના પારણે ઝુલતા બાળને એ તો ઉલટી ખુમારીના પાઠ ભણાવી રહી હતી...!

આંગણામાં અવાજ થતાં મોહનબા બહાર આવ્યા. કલેક્ટરે એના મુખ સામે જોયું. ગૌરવણી લાલીમા પર એક અપૂર્વ તેજ ઝગારા મારતું હતું, આંખો આ ક્ષત્રિયાણીમાં સૌમ્ય અને રૌદ્ર એમ બંને ભાવ એકસાથે વસી રહ્યાં હોવાનું સ્પષ્ટપણે દર્શાવતી હતી. ધીમે રહીને કલેક્ટરે કહ્યું-

“બહેન! આપના પતિએ દેશ માટે અમુલ્ય બલિદાન આપ્યું છે. એના પ્રાણત્યાગને દેશ ક્યારેય નહિ ભુલી શકે.”

મોહનબા સાંભળી રહ્યાં. તેણે કલેક્ટરની સાથે આવેલ માણસો પર એક અછડતી નજર ફેરવી.

“એમના એ બલિદાન માટે...”

કલેક્ટર પોતાના હાથમાં રહેલો ચેક આગળ ધર્યો, સરકારે આપના ભરણપોષણ અને ગુજરાન માટે આ પચાસ હજાર રૂપિયા આપ્યા છે.

મોહનબાએ કલેક્ટરના હાથમાં રહેલા ચેક સામે નજર કરી. પછી તેણે ચેક હાથમાં લીધો અને બધાના દેખતા ચેકને ફાડી અને એના ટુકડા ફેંકી દીધાં...! કલેક્ટર સમેતના માણસો આભા બનીને જોઈ રહ્યાં!!

“અરે...! પણ તમે ફાડી શા માટે નાખ્યો? બા! આ તો સરકારે આટલાં આપ્યા છે તે મારી મજબુરી છે, બાકી જો ઓછા થતાં હોય તો હું મારા ઘરના થોડાં ઘણાં ઉમેરું.” કલેક્ટરે કહ્યું.

મોહનબા થોડી વાર કલેક્ટરના ચહેરા સામે તાકી રહ્યાં. પછી બોલ્યાં -

“ભાઈ! મારો ઘણી કોના માટે કુરબાન થયો છે?

“માં ભોમ માટે...”

“બસ તો પછી. જે દિકરા એની માં માટે થઈને

શીશ કપાવે એની વહુઆરુ જો પૈસા ખાવા માંડે ને તો ફરી આ દેશમાં એવો કોઈ માડીજાયો ના જન્મે ભાઈ...!”

રાજપુતાણી બોલી રહી. એના એક એક શબ્દે કોઈ દિવ્ય વાણી ઝરી રહી હતી. કલેક્ટર એની ખુમારી જોઈ જ રહ્યો. રાજપુતાણીની આંખોમાંથી ઝરતા તેજ સામે નજર નાખવાની કોઈની હિંમત ના રહી.

આખરે માંડ કલેક્ટર બોલી શક્યો.

“પણ બા! તો આપને અમે વળતર કઈ રીતે આપીએ...?”

એના જવાબમાં ઝાલાવાડની એ ક્ષત્રિયાણી એ ઓસરીમાં રહેલા પારણાં સામે આંગળી ચીંધી અને બોલી -

“વળતર...?? કલેક્ટર સાહેબ! આ પારણામાં સુલતા મારા સાવજને એ વીસ-એકવીસ વર્ષનો થાયને એટલે મિલિટરીમાં ભરતી કરાવજો ને એને સરહદ પર લઈ

જજો. અને મારો આ લાડકો એના બાપને મારગ હાલીને પચાસ-પચાસ પાકિસ્તાની દુશ્મનોના માથા વાઢીને આવે ને... ત્યારે એના બાપના મોતનું વળતર મળે સાહેબ...! બાકી પચાસ હજાર કે પચાસ કરોડ રૂપડીમાં આ ક્ષત્રિયના ખોરડાંનું વળતર ન વળે સાહેબ...! અમારે મન રૂપિયા કરતા બલિદાન વધુ મોંઘા છે.”

રાજપુતાણીની આંખમાંથી અંગારા ઝરતા હતાં. કલેક્ટર અને એની સાથેના માણસોને આ સ્ત્રીમાં સાક્ષાત દુર્ગાના દર્શન થતા હતાં. આ જોગમાયા સામે બોલી પણ શું શકાય?

જગદંબાના સ્વરૂપ જેવી ભાસતી સ્ત્રીને બધાં મનોમન વંદન કરી રહ્યાં...!

આ પ્રસંગ સત્યઘટનાનો છે. સુરેન્દ્રનગરનાં મુળી તાલુકાના ટીકર ગામમાં રહેતા ચૌહાણ શાખાના કારડીયા રાજપૂતોમાંથી વીર શહીદ દિલીપસિંહજી ડાયાજી ચૌહાણ કારગીલ યુદ્ધ વખતે શહીદ થયાં હતાં.

મિથ્યા કોશિશ કરુ

યૌવનની વડવાઈ પર ઝૂલી, બાળપણ મારું સ્મરું,
પંખી બની નભમાં ઊડવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.
બાગમાં કુસુમ પર ઊડતા, ભ્રમર જોઈ ઠરું,
સમીરની લહેર રંગવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.
કાર્થીડા જેમ રંગ બદલતી, દુનિયા છે એ ખરું,
માનવીના રંગો જાણવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.
નદીકાંઠે લઈ તરસ્યું હૈયું, ઉદાસ થઈ ફરું,
મેઘલી રાતે તારા શોધવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.
મૃદુ ધડકતું મુજ દિલ, તારા ચરણે ધરું,
ધબકાર મારા માણવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.
સ્વર ને વ્યંજનની બારાખડી, પાછી ઘુંટતા ડરું,
શબ્દ તોરણે કાવ્ય પોંખવાની, મિથ્યા કોશિશ કરું.

- કોકિલા ગડા - મુંબઈ

જિંદગી એક ખેલ છે

જિંદગી એ તો બાવન પતાંની પ્રભુ તારી રમત છે પ્યારી
કોને કેવા પતાં આપવા એ તારી ગમત છે ન્યારી
દરેક વિચારે કે હું જ જીતીશ હું જ જીતીશ આ રમતમાં
રમત પૂરી થતાંથતાં બધા રહી જાય છે ભ્રમમાં
સમયના ગર્ભમાં છુપાયેલ કર્મના ખેલને કોણ જાણે ભલા
ધર્મરાજ જેવા પણ દ્રૌપદીને ખેલમાં મૂકી ભાન ભૂલી ગયા
જાણવા છતાં આ બધું, આંખના પડળ કેમ ખૂલતાં નથી
ન જાણે મોહરાજાએ બાંધ્યા કેવા બંધન જગ મહીં
કોઈને આપે છે રમતમાં ત્રણ એક્કા ને કોઈને બે-ત્રણ-પાંચ
નથી સમજાતી આ રમત તારી કેવી ભલભલા ખાય થાય
હમણાં જીતીશ હમણાં જીતીશ કરતા બધું મૂકી દીધું
કાળ કેરો પંજો આવ્યો, હતું એટલું બધું લૂંટી લીધું
ક્ષણભરમાં બધું હતું ન હતું થઈ ગયું નશો બધો ઊતરી ગયો
કાલના સુખના અભરખામાં આજના દુઃખમાં ડૂબી ગયો
હૈયામાં એક વાત વણી લેજો જીતતા નથી કોઈ જુગારી
છોડી દે બધું પ્રભુ પર, સમજ સાચી રાખ એ જ સમજદારી.

- લલિત એમ. ઠક્કર

ગૃહ, ગૃહસ્થ અને ગૃહિણી

લોન લઈને ખરીદેલ ગૃહ કે જેના હપ્તા હજી ચાલુ છે તે ગૃહ પૂરેપૂરી ચકાસણી પછી ખરીદ્યું હોવા છતાં આ ગૃહથી હું સંપૂર્ણપણે પરિચિત નહોતો પરંતુ સને ૨૦૨૦ના માર્ચ માસની ચોવીસ તારીખથી લોકડાઉન જાહેર થતાં મને પૂરેપૂરો ચસમય આ ગૃહનિવાસી બનવાનું સૌભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું. હું એક કંપનીમાં એકાઉન્ટન્ટ છું અને મારી પત્ની એક જાણીતી કોલેજમાં પ્રાધ્યાપિકા છે. સવારે નવેક વાગ્યે નિજગૃહેથી નીકળી હું મોડી સાંજે સ્વગૃહે પરત ફરતો અને હું ગૃહસ્થાશ્રમમાં પ્રવેશ કરતો હોઉં એવુંલાગતું. પત્નીનું જીવન પણ આમ જ ચાલ્યાં કરતું.

કોરોના મહામારીના કારણે થયેલા લોકડાઉનના કારણે અમે બંને પતિ-પત્ની હવે ફૂલટાઈમ ગૃહસ્થ ગૃહિણી બન્યા. અમે બંને અર્થપ્રાપ્તિના અમારાં કામમાં એકલા હતાં પરંતુ નિજગૃહમાં અમે સંપૂર્ણપણે પરાવલંબી હતાં. સઘળાં ઘરકામ માટે અમે સારા પગારથી બહેનો રોકેલાં, રસોઈ બનાવવા માટે અમે બુધા મહારાજને રોકેલા. આમ અમારો ગૃહસ્થાશ્રમ સુપેરે ચાલી રહ્યો હતો.

લોકડાઉનમાં સૌને ઘરમાં જ સુરક્ષિત રહેવાનું હતું. ઘરકામવાળાં બહેનો અને મહારાજ આવી શકે એમ નહોતાં એટલે હવે અમારે ગૃહકાર્યમાં સ્વનિર્ભર - આત્મનિર્ભર બનવાનું હતું. અમે જ્યાં ફરજ બજાવતાં એ ક્ષેત્રમાં અમે તજજ્ઞ ગણાતાં. અમારા જ્ઞાન અને વિદ્વતાની નોંધ લેવાથી પરંતુ હાલ સ્વગૃહ સંચાલનમાં અમે કંઈક બાધાઈ અનુભવી રહ્યાં હતાં. અમે અમારી કર્મઠતાથી બહારનું ઘણું શીખેલા પરંતુ અહીં ઘરકામમાં ફીફાં ખાંડવા પડે એમ હતું.

ગૃહમાં અમે બે જ જણા હતાં છતાં તાંબાની તોલડી તેર વાના માગે એમ જરૂરિયાત બધી જ હતી અને સર્વ ઘરકામ અથથઈ ઈતિ અમારે જાતે જ કરવાનું હતું. બજારમાંથી તૈયાર ફૂડપાર્સલ કે એવું કાંઈ મળી

શકે એમ નહોતું એટલે જાત મહેનત જિંદાબાદ કરવા જ રહ્યા. પત્ની અર્થશાસ્ત્રની પ્રાધ્યાપિકા હોવા છતાં તે સુંદર કાવ્યો રચતી. તેનાં પિરિયડમાં વિદ્યાર્થીઓને ભણવામાં પણ ગીત ગઝલ અછાંદસનો મૃદુ સ્પર્શ થતો. તેનો કંઠ એવો હતો કે જાણે તેના ગળામાં કોયલે માળો બાંધ્યો હોય! હું પણ મારી સર્વિસમાં આંકડાની આંટીઘૂંટી ઉકેલવામાં એકલો ગણાતો. જો કે મને પહેલેથી જ નાટકમાં રસ હતો. ઘણીવાર માસમાં નટસમ્રાટ પ્રગટી જતો. ઘણાંને એવું કહેતાં સાંભળ્યાં છે કે દરેક પુરુષમાં એક નટ છૂપાયેલો હોય છે અને તે ધારે ત્યારે નૌટંકી કરી શકે છે.

મારી પ્રાધ્યાપિકા કમ કવચિત્રી કમ ગાયિકા પત્ની અને હું એકાઉન્ટન્ટ કમ નટ અત્યારે ગૃહ કાર્યમાં નિઃસહાયતા અનુભવી રહ્યાં હતાં. ઊડીને બ્રશ કર્યા પછી એકાદ કલાક અને બંને શૂન્યમનસ્ક બેસી રહ્યાં. હવે જે પરિસ્થિતિ છે તેને વશ થઈ દરેક કામ જાતે જ કરવું પડશે તેથી એક સઘળું રસોડાનું કામ કરે અને એક બીજું ફરતું વાસણ કપડાં કચરાંપોતા વગેરે જેવું કામ કરે એવું નક્કી કર્યું. ભલે અમે બંને આ કામમાં બિનકુશળ હોઈએ પણ પડશે એવા દેવાશે એમ માની આરંભ તો કરવો જ રહ્યો. આ કામની વહેંચણી કેવી રીતે કરવી તે માટે અમે ચિઠ્ઠીઓ બનાવી, આંખો મીંચીને બંનેને એક એક ચિઠ્ઠી ઉપાડવાની હતી. સાથે એવી શરત પણ કરેલી કે કોઈનાં કામમાં કોઈએ દખલ કરવી નહીં. ચિઠ્ઠી ઉપાડતાં મારા ભાગે રસોઈ-રસોડાનું કામ આવ્યું અને પત્નીના ભાગે અન્ય ફરતું કામ. એટલે રસોડાનું પ્રથમ કામ ચા મારે જ બનાવવાની હતી. રસોડામાં રહેલી ચા બનાવવા માટેની સઘળી સામગ્રી શોધતાં સારી વાર લાગી. મારા જ ઘરમાં હું આટલો અજાણ્યો હતો તે મને પ્રથમવાર ન સમજાયું. અંતે નિશાન ચૂક માફ, નહીં માફ નીચું નિશાન એ ન્યાયે મેં બે કપ ચા બનાવી, પ્રથમ તો એ ઉભરાણી પણ પછી

ભૂલ સુધારી લીધી. જો કે ચાની ચૂસકી લેતાં પત્નીએ મોં મચકોડીને કહેલું કે ખાંડ બહુ ઓછી પડી છે. એક કામ પત્યું એટલે વિજયી મુદ્રામાં મેં સ્મિત કર્યું પણ પત્નીનો કશો પ્રતિભાવ સાંપડ્યો નહીં. સપ્રમાણ કામની વહેંચણી પ્રમાણે પત્નીએ કપરકાબી વીછળી નાખ્યાં અને ઊભરાયેલી ચાથી બગડેલો સ્ટરવ મોં મચકોડી સાફ કર્યો.

સ્નાનાદિ પત્યા પછી હવે કપડાં ધોવાનું તથા કચરા પોતાનું કામ પત્નીએ કરવાનું હતું. કપડાં વોશિંગ મશીનમાં નાખી દીધાં અને બે ડોલ જેટલું પાણી નાખ્યું પરંતુ કેટલો પાવડર જોઈશે તેની દ્વિધા ઉત્પન્ન થઈ. તેણે ત્યાં જ સ્માર્ટફોનમાં ગૂગલમાં શોધ આદરી ત્યાં અચાનક ફોન છટકીને મશીનમાં પડી ગયો. સંપૂર્ણ પલળી ગયેલો ફોન બહાર કાઢ્યો તો તે સાવ નિષ્ચેષ્ટ થઈ ગયો હતો. તેની ભૂકુટી તણાઈ... મારી જેમ તેનો પણ પ્રથમ ગ્રાસે મક્ષિકા જેવો ઘાટ થયો. લાગે છે કે, કદાચ આજે એ મોબાઈલ વિરહોર્મિની ગઝલનું સર્જન કરશે. એણે મારો મોબાઈલ માગ્યો અને દૂર રહી સર્ચ આદર્યું કારણ કે બંને વચ્ચે આ એક જ સ્માર્ટ ફોન બચ્યો હતો. મૃતપ્રાય મોબાઈલને જીવંત કરનારાઓની દુકાનો સદંતર બંધ હતી. હું વોશિંગ મશીન વિશે તેને સલાહ સૂચનો આપી શકું તેમ હતો પરંતુ અમે એકબીજાના કામમાં દખલ ન કરવાનો કરાર કરી બેઠાં હતાં. સર્ચનાં આધારે અને કંઈક ભગવાન ભરોસે તેણે વસ્ત્ર ધોલાઈનું ભગીરથ કાર્ય પૂર્ણ કર્યું. આ કામ પતાવતાં જ તેને બગાસાનો મારો ચાલુ થઈ ગયો હતો.

તેણે બીજાં કામો પણ ધીમેધીમે થોડા શ્રમ અને થોડા વિશ્રામ સાથે પતાવ્યાં ત્યારે જાણે કે તેના અંગમાંથી વિરહ રાગની કવિતા અને દર્દીલા કંઠની સૂરાવલિઓ પ્રગટી રહી હતી!

ઘણાં વર્ષોથી બુધા મહારાજ અમારા રસોઈયા હતા. પરંપરાગત રસોઈમાં તેઓ પારંગત હતા. હવે મારે આ મહારાજનું પાત્ર વાસ્તવિક રીતે ભજવવાનું હતું. મને હંમેશાં સૂટેડબુટેડ રહેવાની આદત પડી ગઈ હતી. આમ તો અમારો પેઢીગત ધંધો કલમ બરછી અને કડછીનો હતો પરંતુ મેં કલમ ધારણ કરી હતી. જોકે જુવાનીમાં

એકલા રહેવાનું થતાં માત્ર શાક ભાખરી બનાવતાં આવડી ગયેલું. હવે તો એ કલા પણ વિસ્મૃતિના આરે હતી. મારા દેહમાં બુધા મહારાજ પરકાયા પ્રવેશ કરી પૂર્ણપણે પ્રગટ થાય એટલે મેં તેમનાં જેવું સહેજ મેલું એવું ટૂંકું ઢીંચણ સુધીનું ધોતિયું ધારણ કર્યું. જાડી રાંઠવા જેવી મેલી જનોઈ ધારણ કરી નીચે કુંચીઓ બાંધી દીધી. મેં વટભેર ભૂમિને નમન કરી રસોઈ ગૃહમાં પ્રવેશ કર્યો. ભોજનનો હું પહેલેથી જ શોખીન એટલે બજારમાં મળે છે તેવી ચટાકેદાર રસોઈ બનાવવા કમર કરી. ખાઉઘરી ગલીને યાદ કરતાં મારાં મોંમાં પાણી આવી ગયું. કાશ! એવી સ્વાદિષ્ટ ચટપટી વાનગી મારા હાથે બનાવવામાં હું સફળ થાઉં?

મેં બજરંગબલીનું નામ લઈ કૂકર હાથમાં લીધું. મુહૂર્તમાં જ મારે મારાં પ્રિય બટાટાવડાં બનાવવા હતાં. યુ-ટ્યૂબની રેસિપી પ્રમાણે મેં સઘળી સામગ્રી એકઠી કરી લીધી, જો કે શોધવામાં ખાસ્સો સમય લાગ્યો. બટાટાં હાજર હતાં. કૂકરમાં પાણી નાખી મેં તેને ગેસ પર ચડાવ્યું. બે સીટી વાગે એટલે કૂકર ઉતારી લેવાનું હતું. ચાર-પાંચ મિનિટ થઈ પણ સીટી ન વાગી. બીજી ચાર પાંચ મિનિટ થઈ પણ સીટી ન વાગી સિટી શા માટે રિસાઈ હશે એનું કારણ હું ન શોધી શક્યો. જો સીટી છે તો ચોક્કસ વાગશે જ એવી આશાએ મેં રાહ જોઈ અને કદાચ ધીમી આંચ હોવાથી સીટી નહીં વાગી હોય એમ માની મેં આંચ ફૂલ કરી. એકાએક બોંબ ફૂટે એવા ધડાકો થયો... કૂકરનું ઢાંકણું ઉછળ્યું અને ઉપરની છતે અથડાયું અને લોંદા થઈ ગયેલાં બટાટાં ત્યાં ચોંટી ગયાં. હું તરત જ દૂર ભાગેલો એટલે દાઝ્યો નહીં. ગઝલ સર્જનમાં મસ્ત પત્ની એકાએક બહાવરી બની દોડી આવી. બધું વેરણાછેરણ થઈ ગયું હતું. શેલ્કમાંથી ઘણા ડબ્બાઓ ઉછળીને નીચે પડી ગયા હતા અને વસ્તુઓની ભેળસેળ થઈ ગઈ હતી. માંડ માંડ મેં ગેસ બંધ કર્યો. આડોશી-પાડોશીએ પણ દોડી આવ્યા કે લોકડાઉનમાં ધડાકો શેનો થયો?

પત્નીએ મારી પર ભંવાં ચડાવી દૃષ્ટિ કરી શિવજીએ દક્ષ પ્રજાપતિના યજ્ઞનો દ્વંશ કર્યો ત્યારે માતા પાર્વતીમાં જે ક્રોધ પ્રગટ્યો હતો તેવું રૌદ્ર સ્વરૂપ તેનું બનતું જતું

હતું. મારામાં છુપાયેલો નટ પ્રગટ થયો અને નાટકીય ઢબે તેને સમજાવવા લાગ્યો. ફોસલાવવા લાગ્યો કરાર પ્રમાણે રસોઈ પછીનું કામ એને કરવાનું હતું પરંતુ એ સાફસૂફી કરવાનો તેણે સ્પષ્ટ નનૈયો ભણી દીધો અને મારા હાથમાં ઝાડું પકડાવી દીધું. રસોડામાં રમખાણ મચી ગયું હતું. એકાદ બે કલાકે સ્થિતિ કઈક નિયંત્રણમાં આવી પરંતુ છત પર ચોંટી ગયેલા લોંદા હટાવવા ટેબલ પર ચડીને ઘણા પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ તે ન ઉખડ્યા તે ન જ ઉખડ્યા. હશે, આ લોકડાઉનમાં અમસ્તુ ય ક્યાં કોઈ આપણા ઘરે આવવાનું છે?

અમારાં બંનેનાં પેટમાં ઉંદરડા ઉછળકૂદ કરી રહ્યા હતા. કરિયાણાની દુકાનો ખૂલી રહેતી અને ત્યાં નમકીન વેફર જેવું મળી રહેતું. ત્યાં જઈને તાબડતોબ એવી ચીજો ખરીદી લાવ્યો. જંકફૂડ ખાધા વગર છૂટકો નહોતો. ફૂટની કેબિનેથી બે અઢી કિલો ફળો પણ ખરીદી લીધાં. આમ આજનું લંચ હસતાં મોંએ લઈ લીધું.

પેટને ભાડુ આપ્યું હોય એવું લાગે તેવું લંચ પતાવ્યા પછી હવે ડિનરનો પ્રશ્ન ઊભો હતો. સાથે સાથે લોકડાઉનમાં ભોજન પ્રબંધ વિશે પણ વિચારવાનું હતું. રસોડાની હાલત જોઈ તેમાં જવાની ઈચ્છા થતી નહોતી એટલે રસોઈ ગૃહમાં પ્રવેશ્યા સિવાય પેટપૂજા સારી રીતે થઈ શકે તેવા ઉપાયોનું સર્ચ કરવા માંડ્યું. ઘણી ઉપયોગી માહિતી મળી પણ ફળાહાર શ્રેષ્ઠ લાગવાથી ફળો આરોગી ડિનર સમાપ્ત કર્યું. આમ કસોટીભર્યો પ્રથમ દિવસ પસાર કર્યો.

માનુનીનો રોષ ઓછો થતો નહોતો તુમ રૂઠી રહો મેં મનાતા રહું.... એ ફિલ્મમાં શક્ય બને. અહીં એ દુષ્કર હતું. જો કે દુઃખનું ઓસડ દહાડા, એમ ધીરેધીરે પત્નીનો રોષ ઓછો થતો ગયો, હું એક નાટકનો હીરો બનવાના ખ્વાબો જોતો હતો તે વિદૂષક બની રહ્યો.

ટીવીની અનેકવિધ ચેનલોમાં ખાણીપીણીની પણ ચેનલો ચોવીસ કલાક પ્રસારણ કરી રહી છે. એ જોવાનું ચાલુ કર્યું. એક એન્કર બતાવી રહ્યો હતો કે, શરીરને તાજુંમાજું રાખવા કાચું ખાવાનું રાખો. રાંધેલી રસોઈ

કરતાં કાચું ભોજન અનેકગણું શ્રેષ્ઠ છે તેણે કહ્યું કે, કાચું ખાનારા હાથી ઊંટ, ઘોડા કેટલા તાકાતવાન અને મજબૂત છે. માણસોએ પણ કાચું જ ખાવું જોઈએ. તદ્દન કાચી વાનગીઓ બનાવવાની રેસિપી પણ તેઓ જણાવતાં હતા. આપણે મનોમન નક્કી કરી લીધું કે, રાંધવાની ઝંઝટમાંથી છુટી હવે કાચા પર આવી જવું એ શ્રેષ્ઠ છે. શરીર સ્ફૂર્તિલું થઈ જાય અને તાકાત આવે એ નફામાં, પાકા ઘડે કાંઠા ન ચડે એમ અમને હવે પાકશાસ્ત્રમાં પ્રવીણતા આવવી શક્ય નથી એમ લાગવાથી કાચું ખાવા વિશે અમારા ફેમિલી ફિઝિશિયન ડૉ. લાકડાવાલાની સલાહ લેવા માટે ફોન કર્યો. ડૉક્ટરે કહ્યું કે કાચું ખાવામાં હરકત નથી પણ પ્રમાણસર ખાવું અને બત્રીસીનું ખાસ ધ્યાન રાખવું કે જેથી ગુજરાત લેતા હવેલી ખોઈ એવો ઘાટ ન થાય. હવે આ પ્રમાણે નવેસરથી મેનુ બનાવવાનું નક્કી કર્યું.

ક્યારેક તીખી કડવી, ખટમીઠી વ્યંગવાણી અમારા દાંપત્યજીવનમાં થયા કરતી પણ છેવટે એ મીઠી મધુરી વાણીમાં પલટી જતી હતી કારણ કે પત્નીનું નામ જ પ્રિયંવદા હતું. લોકડાઉન એ સૌને નિરોગી અને સલામત રહેવા માટે જરૂરી હતું. હવે આ સંજોગોમાં બધું જ કામ જાતે કરવાનું છે એટલે અમે પતિ-પત્નીએ કામની વહેંચણીનો કરેલો કરાર રદ કરી બધાં ગૃહકાર્યો સાથે મળીને કરવા એમ નક્કી કર્યું. અમલ તુરત જ કર્યો.

કપડાં, વાસણ, કચરા-પોતાં, રસોઈમાં હવે અમારો હાથ બેસી ગયો છે. કામમાં તે વળી લાજ શાની? હું પણ વસ્ત્રો ધોઉં છું, ઈસ્ત્રી કરું છું અને વાસણ માંજીને લૂછી નાખું છું. પત્નીને રસભરી રસનાને પ્યારી એવી રસોઈમાં પ્રાવીણ્ય આવી ગયું છે. ધન્ય ગૃહસ્થાશ્રમ સાથે કામ કરતાં કરતાં અમે ઘરમાં સલામત રહીને ફિલ્મ નયાદૌરનું આ ગીત ગણગણીએ છીએ:

સાથી હાથ બઢાના સાથી રે...

એક અકેલા થક જાયેગા મિલકર બોજ ઉઠાના

સાથી હાથ બઢાના... સાથી રે...

- નગીન દવે

જ્ઞાન કસોટી

યુગાદિદેવ શ્રી ઋષભદેવ પ્રભુના જીવનને આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- ૧) ભગવાન ઋષભદેવનો જન્મ કયા આરામાં થયો? તેનું નામ જણાવો.
- ૨) પ્રભુ કેટલી નીતિના બતાવનાર હતા? કઈ કઈ?
- ૩) ઋષભદેવ ભગવાનનો ઉલ્લેખ કેટલા પુરાણમાં કરેલો છે?
- ૪) ભગવાન ઋષભદેવનું બીજું નામ શું છે?
- ૫) જૈન દર્શનમાં શ્રી ઋષભદેવ ભગવાનના કેટલા ભવ બતાવ્યા છે?
- ૬) શ્રી ઋષભદેવને પૃથ્વીના ભૂષણ તરીકે કયા ગ્રંથમાં બતાવ્યા છે?
- ૭) ભગવાન ઋષભદેવનો આઠમો અવતાર કયા પુરાણમાં બતાવ્યો છે?
- ૮) વિવિધ કળાની શરૂઆત કોના સમયથી થઈ?
- ૯) 'ત્રિશષ્ટીશલાકા પુરુષચરિત્ર'માં પ્રભુના ભવોનું વર્ણન કોણે કર્યું છે?
- ૧૦) પ્રભુએ કેટલા પ્રકારના ધર્મને સ્વંય ધારણ કર્યો હતો? બે નામ આપો.
- ૧૧) પ્રથમ ભવમાં ભગવાન શ્રી ઋષભદેવના આત્માનું નામ શું હતું?
- ૧૨) એમનો જન્મ કયાં થયો હતો?
- ૧૩) એમની જન્મ નગરીનું નામ શું હતું?
- ૧૪) પ્રથમ ભવમાં નગરમાં પ્રભુનું શું સ્થાન હતું?
- ૧૫) તેઓ વેપાર માટે કયા નગરમાં જવાના હતા?
- ૧૬) વેપાર માટે જતા પહેલા એમણે નગરમાં શેની ઘોષણા કરાવી?
- ૧૭) તેમની સાથે જવાની ઈચ્છા કયા આચાર્યશ્રીની હતી?
- ૧૮) વેપાર માટે જતો એમનો કાફલો કોના કારણે શોભી રહ્યો હતો?

- ૧૯) તેમના મુનિમનું નામ શું હતું?
- ૨૦) કઈ ઋતુમાં ચાલવાનું મુશ્કેલ બની ગયું?
- ૨૧) ધન્ના સાર્થવાહે મણિભદ્રને કઈ આજ્ઞા કરી?
- ૨૨) મણિભદ્રે પોતાની ઝૂંપડી કેવી બનાવી?
- ૨૩) મણિભદ્રે પોતાના માટે બનાવેલી ઝૂંપડી કોને આપી?
- ૨૪) વર્ષાકાળ લાંબો સમય ચાલતા શું ખલાસ થવા લાગ્યું?
- ૨૫) ભૂખને કારણે લોકો શું ખાઈને જીવન પસાર કરવા લાગ્યા?
- ૨૬) કાફલાની દુર્દશા જોઈ ધન્ના સાર્થવાહ પાસે કોણ ગયું?
- ૨૭) સાર્થવાહે મુનિવરને શેની વિનંતી કરી?
- ૨૮) સાર્થવાહની કસોટી કરવા દેવોએ શું કર્યું?
- ૨૯) દાનનું મહત્વ સમજાવવા દેવોએ શું કર્યું?
- ૩૦) ભાવપૂર્વક દાન આપવાથી સાર્થવાહને શું પ્રાપ્ત થાય છે?

- ભક્તિસે ફે પટલે શ્રીગણેશ (૦૬)
 ઈશ્વરે ભગવાનને, ભગવાને ભક્તિને શ્રીગણેશ (૦૭)
 પ્રાણે પ્રાણે શ્રીગણેશ (૦૮)
 (૦૯) પ્રાણેશ્રીગણેશ (૧૦) શ્રીગણેશ (૧૧)
 ભક્તિ ભગવાને (૧૨) પ્રાણેશ્રીગણેશ (૧૩)
 જીવેશ્રીગણેશ (૧૪) શ્રીગણેશ (૧૫) પ્રાણેશ્રીગણેશ (૧૬)
 (૧૭) પ્રાણેશ્રીગણેશ (૧૮) શ્રીગણેશ (૧૯)
 શ્રીગણેશ (૨૦) શ્રીગણેશ (૨૧) શ્રીગણેશ (૨૨)
 'શ્રીગણેશ (૨૩) 'શ્રીગણેશ (૨૪) જીવેશ્રીગણેશ (૨૫)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૨૬) શ્રીગણેશ (૨૭) શ્રીગણેશ (૨૮)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૨૯) શ્રીગણેશ (૩૦) શ્રીગણેશ (૩૧)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૩૨) શ્રીગણેશ (૩૩) શ્રીગણેશ (૩૪)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૩૫) શ્રીગણેશ (૩૬) શ્રીગણેશ (૩૭)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૩૮) શ્રીગણેશ (૩૯) શ્રીગણેશ (૪૦)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૪૧) શ્રીગણેશ (૪૨) શ્રીગણેશ (૪૩)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૪૪) શ્રીગણેશ (૪૫) શ્રીગણેશ (૪૬)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૪૭) શ્રીગણેશ (૪૮) શ્રીગણેશ (૪૯)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૫૦) શ્રીગણેશ (૫૧) શ્રીગણેશ (૫૨)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૫૩) શ્રીગણેશ (૫૪) શ્રીગણેશ (૫૫)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૫૬) શ્રીગણેશ (૫૭) શ્રીગણેશ (૫૮)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૫૯) શ્રીગણેશ (૬૦) શ્રીગણેશ (૬૧)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૬૨) શ્રીગણેશ (૬૩) શ્રીગણેશ (૬૪)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૬૫) શ્રીગણેશ (૬૬) શ્રીગણેશ (૬૭)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૬૮) શ્રીગણેશ (૬૯) શ્રીગણેશ (૭૦)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૭૧) શ્રીગણેશ (૭૨) શ્રીગણેશ (૭૩)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૭૪) શ્રીગણેશ (૭૫) શ્રીગણેશ (૭૬)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૭૭) શ્રીગણેશ (૭૮) શ્રીગણેશ (૭૯)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૮૦) શ્રીગણેશ (૮૧) શ્રીગણેશ (૮૨)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૮૩) શ્રીગણેશ (૮૪) શ્રીગણેશ (૮૫)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૮૬) શ્રીગણેશ (૮૭) શ્રીગણેશ (૮૮)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૮૯) શ્રીગણેશ (૯૦) શ્રીગણેશ (૯૧)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૯૨) શ્રીગણેશ (૯૩) શ્રીગણેશ (૯૪)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૯૫) શ્રીગણેશ (૯૬) શ્રીગણેશ (૯૭)
 પ્રાણેશ્રીગણેશ (૯૮) શ્રીગણેશ (૯૯) શ્રીગણેશ (૧૦૦)

ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા - સંસ્કૃતિનો આધારસ્તંભ

શૈશવકાળમાં બાળકની માતા જ તેની ગુરુ હોય છે. મા ઘરના પરિસરમાં રહીને પોતાના બાળકને શિક્ષણ અને સંસ્કારનું સિંચન કરે છે. પરંતુ વિશ્વના વિશાળ ફલક પર તેની વિકાસયાત્રા માટે તે માતા પોતાના સ્તરની વ્યક્તિને શોધે છે અને તે છે માસ્તર. આમ જીવનમાં માના સ્તર પર જો કોઈ પણ હોય તે છે માસ્તર... એટલે વિદ્યાગુરુ. આમ પારણાથી ગુરુ-શિષ્ય પરંપરાના મંડાણ થાય છે.

પોતાના બાળકના જ્ઞાનની ક્ષિતિજના વિસ્તાર માટે મા પોતાનું બાળક શિક્ષકને સોંપી દે છે. પ્રથમ શિક્ષક માતા અને પછી જીવનમાં વિદ્યાગુરુને પ્રવેશ થાય છે.

ગુ = અંધકાર રુ = દૂર કરનાર

અવિદ્યાનો અંધકાર દૂર કરનાર, જીવનમાં જ્ઞાનનો પ્રકાશ પાથરી, મુક્તિનું મંગલ પ્રવેશદ્વાર જે ચીંધે તે સદ્ગુરુ છે. જેમને સતનો સાક્ષાત્કાર થયો છે એવા સદ્ગુરુને ભારતવર્ષના શાસ્ત્રોએ ગુઅરુને બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, મહેશની ઉપમા આપી નવાજ્યા છે. કેમકે જીવનમાં સદ્ગુણોના સર્જક ગુરુને બ્રહ્મા ગણ્યા છે. સદ્ગુણના પોષક શ્રી વિષ્ણુને તુલ્ય ગણ્યા છે અને દોષોના વિનાશક મહાદેવ જેવા માન્યા છે. આ ત્રણ દેવોની ઉપમા યથાર્થ છે.

વિદ્યાગુરુ વિદ્યાદાન દ્વારા આપણા વ્યવહારિક જ્ઞાનમાં વૃદ્ધિ કરે છે. જે જ્ઞાન નોકરી, ધંધા કે વ્યવસાય દ્વારા જીવનનિર્વાહ ચલાવવા ઉપયોગી થાય છે. વળી ભૌતિક સુખ-સંપત્તિ પ્રતિષ્ઠાનું ઉપાર્જન પણ તેના દ્વારા થઈ શકે છે. ઉપરાંત, વિદ્યાગુરુએ આરોપણ ધર્મનીતિના સંસ્કારો આપણામાં રહેલી સુષુપ્ત ચેતનાને જાગૃત કરવાનું કાર્ય કરે છે. આમ વિદ્યાગુરુ માનવીનો આખો ભવ સુધારે છે, પરંતુ ધર્મગુરુ ભવપરંપરા સુધારે છે.

સંત કબીરજીએ પણ સદ્ગુરુને જીવનમાં પ્રથમ સ્થાને મૂક્યા - પ્રસ્થાપ્યા છે.

ગુરુ ગોવિંદ દોઉ ખડે, કિસકે લાગું પાય? બલિહારી ગુરુ આપની, ગોવિંદ દિયો બતાય.

આમ સહુ સંતોએ એકી અવાજે સદ્ગુરુના શરણને

સ્વીકાર્યું છે. સદ્ગુરુ વિના સાધના માર્ગે વિકાસ થઈ શકતો નથી.

ગુણપૂજક જૈનપરંપરામાં વિશુદ્ધિની દૃષ્ટિએ સિદ્ધ ભગવંતનું સ્થાન ઊંચું છે. અરિહંત પ્રભુ સિદ્ધિઓને નમસ્કાર કરે છે પરંતુ નમસ્કાર મહામંત્રમાં પહેલા નમસ્કાર અરિહંત પ્રભુને અને પછી સિદ્ધ પ્રભુને કરીએ છીએ કારણ કે આપણને સિદ્ધનું સ્વરૂપ સમજાવનાર જો કોઈ હોય તો તે ઉપકારી અરિહંત ભગવાન છે. મહાન સદ્ગુરુ રૂપે જો અરિહંત ભગવાને સિદ્ધનું સ્વરૂપ ન બતાવ્યું હોય તો આપણે જાણી શક્યા ન હોત અને એવી સિદ્ધદેશાની પ્રાપ્તિનો પુરુષાર્થ કરવા કોઈ જીવ પ્રેરાયો પણ ન હોત.

જિનેશ્વર શાસ્ત્ર પ્રરૂપ્યા, ગુરુ ગણધર તથા તેમની શિષ્ય પરંપરાએ એ ઉપદેશ સૂત્ર-સિદ્ધાંતને આગમરૂપે ગુંથ્યા. આમ સદ્ગુરુને કારણે આપણને આગમરૂપી અમૂલ્ય વારસો મળ્યો. શાસ્ત્રોમાં માર્ગ બતાવ્યો છે. મર્મ બતાવ્યો નથી. મર્મ તો સદ્ગુરુના અંતરમાં પડ્યો છે. શિલામાંથી નકામો ભાગ દૂર કરી શિલ્પી સુંદર મૂર્તિ બનાવે તેમ ગુરુ શિષ્યના દુર્ગુણો દૂર કરીને તેને જીવનસૌંદર્ય બક્ષે છે.

જ્ઞાન તો પ્રત્યેક માનવીના આત્માનો પ્રથમ ગુણ છે. પરંતુ જ્ઞાનાવરણીય કર્મથી આત્મા જ્યાં સુધી લોપાયેલો છે ત્યાં સુધી તેને સમ્યક્જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ નથી આ જ્ઞાનાવરણીય કર્મનો ક્ષય ગુરુના ઉપદેશ વિના શક્ય નથી.

“અહિલ્યા થઈને સૂતું છે, અમારું જ્ઞાન અંતરમાં, ગુરુ! મમ રામ થઈ આવો, તમારા સ્પર્શ જંખું છું.”

આમ સદ્ગુરુના સ્પર્શમાત્રથી જ્ઞાન પ્રગટ થવાની માર્મિક વાત કવિએ કહી છે. કબીરજીએ તો સદ્ગુરુને જ્ઞાનરૂપી લોચન ઉઘાડનાર કહ્યા છે.

આવા સદ્ગુરુ મેળવવા માટે આપણને અંતરના અતલ ઊંડાણમાંથી જિજ્ઞાસા જંખના જાગવી જોઈએ. ગુરુ પ્રાપ્તિની અભિલાષા રોમરોમમાંથી પ્રગટ થવી જોઈએ. સહારાના રણમાં પ્રવાસ કરતાં પ્રવાસીને તરસ લાગે

ત્યારે શીતલ જળ માટે કેવી ઉત્કૃષ્ટ ઈચ્છા થાય છે, એ જ રીતે

સદ્ગુરુ!

તમોને ઝંખુ છું પ્રખર સહારાની તરસથી...

સદ્ગુરુ જેવા મહાન રત્નને જીરવી શકે તેવી પાત્રતા પણ કેળવવી જોઈએ આ તો સિંહણના દૂધ જેવી વાત છે. વિનય, હિત શિક્ષાની પાત્રતા અને ગુરુ પ્રત્યે આદર અતૂટ શ્રદ્ધા આદર્શ શિષ્યના ગુણો છે. આવા આદર્શ શિષ્ય માટે સદ્ગુરુનું શરણું કલ્પવૃક્ષની શીતળ છાંયા સમાન છે.

દેવ, ગુરુ અને ધર્મ આ ત્રણે તત્ત્વો પરમ મંગલકારી છે. આ ત્રણ તત્ત્વો તારક છે, પરંતુ આમાં ગુરુનું મહત્ત્વ અવર્ણનીય છે. ત્રણેમાં ગુરુનું સ્થાન એટલા માટે સર્વોપરી છે કે દેવ અને ધર્મ તત્ત્વની સમજણ કરાવનાર ગુરુ જ છે.

ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા (૧)

સંસારના સમુદ્રમાં તોફાન આવે અને જીવનનૌકા જ્યારે તેમાં અટવાઈ જાય ત્યારે ખૂબ પ્રયત્ન કરવા છતાં ખરાબે ચડેલી નાવ કિનારા તરફ જઈ શકતી નથી ત્યારે મૂંઝાયેલા શિષ્યના હૃદયમાંથી પોકાર ઉઠે છે -

“હું તો હલેસાં મારતો થાકી ગયો છું હે ગુરુ, નાવિક બનીને આવજો આ જીવનનૌકા તારવા.”

સાચા હૃદયના આ પુકારથી ગુરુ અવશ્ય માર્ગ બતાવે છે.

ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા ભારતીય સંસ્કૃતિનો આધારસ્તંભ છે. ભારતની તમામ દાર્શનિક પરંપરાએ ગુરુનો મહિમા ગાયો છે.

આનંદઘનજીએ ગુરુ-શિષ્ય પરંપરા જ અવધુ શબ્દથી ઉજાગર કર્યાં છે. અવધુ એટલે આત્મદર્શનનો પિપાસુ. આત્મમસ્તીમાં રાચનાર જોગી. વળી તે ગુરુ-શિષ્યને બે પક્ષી રૂપે નિહાળે છે. ગુરુ ચેતન સ્વરૂપ પક્ષી અને શિષ્ય મન સ્વરૂપ પક્ષી છે. ચેતન મનને અહર્નિશ હિતશિક્ષા આપતું રહે છે.

શંકરાચાર્ય રચિત ‘વિવેક ચૂડામણિ’માં કહ્યું છે કે, બધી સાધનાઓ પરંપરાગત છે, પરંતુ ગુરુ-શિષ્ય પરંપરાઓમાં સાધના-જ્ઞાન સુરક્ષિત રહે છે.

મહાપંથી, કબીરપંથી ગોરખ-નાથ અને પરબ પરંપરાના સંતો ગુરુ-શિષ્ય પરંપરાના પુરસ્કર્તા છે. તો નરસિંહ, મીરાં, હોથી દેવાયત ડુંગરપરી, ધરમદાસ,

પ્રીતમ, અમરબાઈ, લીરબાઈ, ગંગાસતી, પાનબાઈ, બહિનાબાઈ અને કાશ્મિરની લલ્લેશ્વરીએ ઠેરઠેર ગુરુમહિમા ગાયો છે. યશોવિજયજી, બુદ્ધિસાગરજી, શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજી કે ચિદાનંદજીએ માત્ર શિષ્ય માટે ગુરુઆજ્ઞાને જીવનના સર્વોચ્ચ શિખરે મૂકી છે.

દાદુ, દાસીજીવણ, લખીરામ, દેવાયત અને સંત મોરારના ગુરુ ગુણાગાનના સારમાં કહ્યું કે, જ્ઞાનવાણીના અમૃત ખજાનાની ચાવી સદ્ગુરુના હાથમાં છે. તેની કૃપા વિના “તલભર તાળાને રજભર કૂંચી”નો ભેદ કળાતો નથી. તેની કૃપાથી જ તાળા ખૂલે ને અંદર અજવાળું ઝળાંહળાં થઈ જાય.

‘સદ્ગુરુ એસા કીજીએ જેસો પૂનમ ચાંદ, તેજ કરે ને તપે નહીં, ઉપજાવે આનંદ.

દાર્શનિક સંદર્ભે ગુરુદક્ષિણા વિશે ચિંતન કરવા જેવું છે. શિષ્યે હૃદયમાં એવા ભાવ પ્રગટ કરવા જોઈએ કે, ‘જે કાંઈ મને મળ્યું છે તે ગુરુકૃપાએ જ મળ્યું છે, માટે સર્વ ગુરુનું જ છે તો હું તેને ગુરુદક્ષિણા આપનાર કોણ? ગુરુને અર્પણ થયા પછી અહંનું વિસર્જન થયું છે, મનનું મૃત્યુ થયું છે. આ જગતમાં આત્માથી શ્રેષ્ઠ કશું જ નથી અને મને આત્માનું દર્શન કરાવનાર તો ગુરુ જ છે જેથી આત્મા પણ તેનો જ છે તો હું ગુરુને શું આપી શકું? આમ લઘુતાભાવ પ્રગટ થાય તો જ શિષ્યત્વ આદર્શ બની શકે છે. ગુરુ, ભક્તિની પરાકાષ્ટા રૂપ શ્રીમદ્જીની ગાથા દ્વારા આપણે આ વિષયનું સમાપન કરીશું.’

શું ગુરુ ચરણ કને ઘરું આત્માથી સૌ હીન તે તો ગુરુએ આપીયો વર્તુ ચરણાધીન

સંત દત્તાત્રેય, પશુ-પંખી અને પ્રાણીઓમાં દૈવી ગુણોની વિશિષ્ટતાનાં દર્શન કર્યાં તો તેમણે એ બધાને ગુરુપદે સ્થાપી દીધાં. ધન્ય છે તેમની ગુણાનુરાગી દૃષ્ટિને!

વ્યસમુનિ-નારદ, ભીષ્મના ગુરુ પરશુરામ આરુણિ-ઉપમન્યુ, સત્યકામ-જૈમિની જેવા આદર્શ પરશુરામ-કર્ણ, ભગવાન મહાવીર-ગણધર ગૌતમ, વશિષ્ટ-રામ, કૃષ્ણ-સંદીપની, દ્રોણાચાર્ય-એકલવ્ય, રામકૃષ્ણ-વિવેકાનંદ જેવા મહાન ગુરુ શિષ્યનું પાવન સ્મરણ કરી સંસ્કૃતિના આધારસ્થંભ સમા સદ્ગુરુને વંદના!

- ગુણવંત બરવાળિયા

હોટસઅપનો સકારાત્મક ઉપયોગી મેસેજ

એક યંગ કરોડપતી દીકરો ઉતાવળો હોસ્પિટલમાં દાખલ થયો અને રીસેપ્શન પર જઈને પૂછ્યું.

મારી માતાને કેમ છે? તેને શા માટે દાખલ કરી તેને કોણે દાખલ કરી છે? તેને શું થયું છે? તેને ક્યારે દાખલ કરી? ડોક્ટરે કહ્યું, તમારી માતાને માર્ઈલ હાર્ટ એટેક આવેલો અને તે માટે તેને ટાઈમસર હોસ્પિટલમાં આ બાજુમાં બેઠેલા સિનિયર સિટીઝન કપલે દાખલ કરેલ છે.

દીકરાએ સિનિયર સિટીઝન કપલનો આભાર માન્યો અને વિનય સાથે કહ્યું કે માફ કરજો વડીલો મને તમારી ઓળખાણ ના પડી.

તેમાંની સિનિયર લેડી બોલ્યા કે હું પણ તમારી મમ્મીને ઓળખતી નથી. આ સાંભળી આ દીકરો તો આશ્ચર્યમાં પડી ગયો. તો તમે મારી માતાને કેવી રીતે જાણો છો? દીકરાએ પૂછ્યું. ત્યારે સિનિયર સિટીઝન જેન્ટલમેન કાકાએ જવાબ આપ્યો. તમારી માતાને અમારા ૬૦ PLUS ઉંમર Whatsapp ગ્રુપને કારણે ઓળખીએ છીએ.

આ સાંભળી દીકરો તો તે સિનિયર સિટીઝન કપલ કાકા કાકી સામે ટગર ટગર જોયા જ કરતો રહ્યો. કાકાએ વધુમાં કહ્યું કે અમારું ૬૦ Plus ઉંમરના Whatsapp ગ્રુપ છે. આ ગ્રુપમાં ૬૦ વર્ષ ઉપરની ઉંમરની હોય તે વ્યક્તિને જ સામેલ કરવામાં આવે છે.

દરેક જણાએ આ Whatsapp ગ્રુપમાં રોજ સવારે Good Morning મેસેજ લખવાનો હોય છે. તેવી રીતે બપોરના દરેક જણે Good Afternoon અને રાતના Good Night લખવાનું હોય છે.

ત્યારબાદ દરેક જણ પોતપોતાના મેસેજ ચેટ કરતા હોય છે.

જ્યારે કોઈ મેમ્બરનો ગુડ મોર્નિંગનો મેસેજ ન આવે ત્યારે તેની નજીક રહેતા મેમ્બર એલર્ટ થઈ બીજા મેમ્બરો સાથે તે મેમ્બરના ઘરે વિઝિટ કરે છે.

આજે સવારના તમારી મમ્મી તરફથી કોઈ મેસેજ ન આવ્યો તે કારણથી અમે આજે અહીંયા હોસ્પિટલમાં છીએ.

વધુમાં કાકાએ કહ્યું કે તમે તમારા માતા પિતાને

બધી જ ફેસીલીટી, પૈસો આપો તે પૂરતું નથી. પરંતુ તે લોકોને તેમની સાથે કોઈ વાત કરી શકે તેની વધુ જરૂર છે દીકરા.

તે તારી માતાની છેલ્લી ક્યારે મુલાકાત કરી હતી? કાકાએ પૂછ્યું.

દીકરો તરત જવાબ ન આપી શક્યો.

જો દીકરા આ કારણસર જ અમે ૬૦ પ્લસની ઉંમરવાળાઓએ આ ગ્રુપ બનાવ્યું છે. એમ કહી કાકા કાકી હોસ્પિટલમાંથી નીકળી ગયા.

મેસેજનો સારાંશ એ છે કે:

તમે તમારી ચઢતી જવાનીમાં કામમાં બિઝી હો ત્યારે તમારા માતા પિતાની ઉંમર તો વધતી જ હોય છે તે ખ્યાલમાં રાખો તેમને એકલા પશું મહેસુસ ના થવા દો... તેનું પુણ્ય મળશે જ મળશે... મારું પોતાનું માનવું પણ આજ છે કે આવા ગ્રુપ પણ હોવા જ જોઈએ.

- જીવન જ્યોત

સમયનિષ્ઠા

થોડો સમય? અરે, જીવનવિકાસ માટે તો આખું જીવન આપી શકું તેમ છું, પણ થોડોય સમય તો બચવો જોઈએ ને? આવી દલીલો ઘણી જગાએ સાંભળવા મળશે. કદાચ તમારા મનમાં ઊંડા ખૂણેથી પણ આવો વિચાર કોઈક વાર જાગતો હોય તો ના નહિ!

ફ્લેન શીલ નામના જાણીતા લેખકે આ દલીલનો સરસ રદિયો આપ્યો છે: “સમય નથી મળતો એ દલીલ જ વાહિયાત છે”. હકીકતમાં આમાં સમય મહત્વનો છે જ નહિ, તમે કઈ વાતનું કેટલું મૂલ્ય આંકો છો એ જ અગત્યનું છે. વિચાર - અને માત્ર વિચાર જ - આપણા સમયના ઉપયોગને નિર્ધારિત કરે છે. સમય એટલો બળવાન તો કદી બને જ નહિ કે આપણા વિચાર કરતાંય એ ઉપરવટ જઈ શકે. જીવનવિકાસ એ તત્વતઃ સમયને લગતી નહિ, પણ વિચારને લગતી બાબત છે.

મક્કમ વિચાર હશે તો એને અને તમને સમયે વશ થવું જ પડશે. સવાલ સમયનો નહિ, તમારી નિષ્ઠાનો છે, મૂલ્યના માપદંડનો છે.

દ્રવ્ય હિંસા અને ભાવ હિંસા

દ્રવ્ય હિંસા અને ભાવ હિંસા વચ્ચે શું ભેદ છે તે સમજાવો?

જુઓ રાગથી, દ્વેષથી, ક્રોધથી, માનથી, માયાથી, લોભથી અને પ્રમાદભાવથી આત્માના શુદ્ધ-શાંત સ્વભાવનો ઘાત થાય, આ બધાથી આપણા આત્માનો જે શુદ્ધ-શાંત સ્વભાવ છે, એનો ઘાત થાય, એ ભાવોને ભાવ હિંસા કહેવાય. પછી જ્યારે ક્રોધને વશ થઈને કોઈને મારીએ-પીટીએ, હાનિ પહોંચાડીએ, કોઈના મનને અત્યંત દુઃખ પહોંચાડે એવી વાણી, એવું વર્તન, એવું બધું કરીએ ત્યારે દ્રવ્ય હિંસા થાય. આમ ભાવ હિંસા એ દ્રવ્ય હિંસાનું કારણ. ભાવ હિંસા પહેલા, પછી દ્રવ્ય હિંસા આવે. જુઓ બીજાના પ્રાણનો ઘાત કરવો એ હિંસા, પણ બીજાના પ્રાણનો નાશ ઘાત એના આયુર્કર્મના આધારે થાય છે, છતાં પણ બીજાના પ્રાણનો ઘાત કરવામાં નિમિત્ત બનનારને હિંસક કહેવામાં આવે, કેમકે, તેને હિંસા કરવાનો વિકારભાવ ઉત્પન્ન થયો. આ ભાવ થયો ભાવ હિંસા.

હવે જો એનામાં હિંસા કરવાનો વિકારભાવ ઉત્પન્ન થાય, છતાં એનાથી બીજાનો પ્રાણઘાત ન થાય તોપણ તે હિંસક જ કહેવાય, કેમકે, તેની અંદર એ વિકારભાવ ઉત્પન્ન થઈ ગયો હિંસા કરવાનો, પછી ભલે હિંસા કરી કે ન કરી, પણ આ ભાવ હિંસા થઈ ગઈ.

એનાથી ઊલટું, જો કોઈને હિંસાનો ભાવ ન હોવા છતાં તે બીજાના મૃત્યુમાં નિમિત્ત બને અને તેનાથી મૃત્યુ થઈ જાય, તોપણ તે હિંસક નથી, પણ જો તે ઘાતમાં પ્રમાદ છે એટલે કે જીવરક્ષા માટે અસાવધાની છે, પછી ભલે હિંસાનો ભાવ નથી, છતાં પણ એને હિંસાનું પાપ લાગે.

દા.ત. મારો કોઈ જીવને મારવાનો ભાવ નથી, પણ હું ચારેબાજુ ડફોળિયા મારતી ચાલું છું. મારો એવો ઉપયોગ નથી કે હું નીચે જોઈને જીવરક્ષાપૂર્વક ચાલું

અને અનિચ્છાપૂર્વક ઘાત થઈ જાય તોપણ મને હિંસાનું પાપ લાગે, કારણકે પ્રમાદવશ થઈ, કષાયવશ થઈ કોઈ જીવના દ્રવ્ય, પ્રાણ અથવા ભાવપ્રાણનો ઘાત કરવો એનું જ નામ હિંસા.

જુઓ, નિશ્ચય નયથી હિંસા કોને કહે છે કે જે પ્રમાદને આધીન થઈ આત્મપ્રાણીના પ્રાણનો વધ કરે, નાશ કરે, બીજા જીવના પરિણામ કલુષિત-દુઃખી થાય તો તેની હિંસા તે દ્રવ્ય હિંસા અને આપણે ઉપયોગ ચૂકી પ્રમાદને વશ થયા તે આપણા આત્માનો ઘાત અને તે થઈ ભાવ હિંસા.

જીવના પોતાના કષાયભાવથી જ હિંસા થાય છે. જીવના પોતાના ચૈતન્ય-પ્રાણ હણાય છે. ઉપયોગે ધર્મ એમ જ્ઞાનીએ કહ્યું છે. શુદ્ધ ઉપયોગ જ્ઞાનીએ જેવો જાણ્યો છે, તેવો મારો આત્મા છે. એ લક્ષ ચૂકી જવાય ત્યાં આપણા આત્માની હિંસા થાય. બીજા જીવના પ્રાણ ન દુભાય તોપણ આપણા આત્માનો ઘાત થાય. એ ભાવ હિંસા. “પુરુષાર્થ સિદ્ધિ ઉપાય”-એમાં આવે છે કે રાગની ઉત્પત્તિ તે હિંસા ને રાગની અનઉત્પત્તિ તે અહિંસા. ભગવાને કેટલી સૂક્ષ્મ દૃષ્ટિએ ભાવ હિંસા અને દ્રવ્ય હિંસા સમજાવી છે. એટલે જ અઢાર પાપસ્થાનકમાં “પ્રણાતિપાત” ને પ્રથમ પાપ કહ્યું છે.

- સુબોધી મસાલિયા

બાજરો-કાઠિયાવાડી અને કચ્છી આહાર

ઠંડીની ઋતુમાં ભારતના ઘણા ભાગમાં બાજરો એ અગત્યનું ખાણું છે. ગરમ પ્રકૃતિ ઉપરાંત તેમાં ઉચ્ચ માત્રામાં આઈરોન, પ્રોટીન, ફાઈબર છે. બાજરા એ એવો લોટ છે કે જે ગ્લુટેન-ફ્રી અને જેઓ ઘઉં ન વાપરી શકે તેમને માટે ઉત્તમ છે, ખાસ કરીને શિયાળામાં Omega ૩ થી ભરપૂર બાજરો ચપાટી, ઉત્તમ, ખીચડી માટે પણ વાપરી શકાય છે.

આચાર્ય વિજય રાજહંસસૂરિશ્વરજી

ઈચ્છિત સંતાન માટે શું કરશો ?

इच्छेतां यादृशं पुत्रं तदुपचरितांश्च तौ।

चिंतयेतां जनपदांस्तदाचार परिच्छदौ।।

(અષ્ટાંગ દૃઢ્ય શારીર ૧/૩૭)

મા, બાપ જેવો પુત્ર કે પુત્રી ઈચ્છતા હોય તેમણે તેના જેવા દેખાવ, ચારિત્ર અને આચરણવાળા લોકોનું ચિંતન કરવું. તેવા જનપદ કે વસાહતમાં તેવા લોકોની વચ્ચે રહેવું અને તેવાં જ રાચરચીલા ફોટા, મૂર્તિ વિ. રાખવા.

યુ. એસ. માં એક વૈજ્ઞાનિકે એવું યંત્ર શોધ્યું છે કે તે એક મીણા જેવા નરમ પદાર્થમાંથી બનેલું હોય છે. તે યંત્રની સામે જો કોઈ, માણસ વિચાર કરે તો તેની છાપ તેમાં ઝીલાઈ જાય છે. જો એક જડ યંત્રમાં આ શક્ય છે તો એક ચેતનાવાન માતામાં શું શક્ય નથી ?

या या यथाविधं पुत्रमाशासित व्याख्यांत भवि।

(ચરકસંહિતા શારીર ૮)

જે માતા જેવો પુત્ર ઈચ્છતી હોય તે ઈચ્છા વેદે જાણી લઈ તેવા પુત્રનું ચિંતન મનન કરવાનું કહેવું.

રજોદર્શન બાદ સ્નાન કરીને શુદ્ધ થયેલી સ્ત્રી જે કોઈ, ને પ્રથમ જુએ છે કે મનમાં ચિંતવે છે તેના જેવો આચાર, વિચાર અને દેખાવવાળું સંતાન ઘણું કરીને જન્મે છે.

◆ વિશ્વમાં આના પર ઘણી શોધ થઈ છે. તેમાંથી થોડીક રજૂઆત કરીએ છીએ. ઈ. સ. ૧૮૬૧માં અમેરિકામાં યુદ્ધ ચાલતું હતું. તેમાં હબસીઓને ખૂબ ત્રાસ આપવામાં આવતો હતો. એક અમેરિકન સન્નારીને આ હબસીઓ પર ખૂબ દયા આવતી હતી, સહાનુભૂતિ થતી હતી અને તેમના જ વિચારો સતત આવતા હતા. તેવા જ સમયમાં તેણીને ગર્ભધારણ થયું અને એને જે બાળક થયો તે અસલ હબસી જેવો કાળો મોટો હોઠવાળો અને વાંકડિયા વાળવાળો હતો.

◆ સુશ્રુત સંહિતામાં (૨-૪૯) કહ્યું છે કે દંપતિ જેવા આહાર. વિહાર, વર્તન અને વિચાર કરતાં સમાગમ કરે છે તેવા તેના સંતાન થાય છે.

◆ આજના બાળકો એકટર અને ક્રિકેટર જેવું વર્તન કરે છે, પશ્ચિમની સંસ્કૃતિનું આંધળું અનુકરણ કરે છે, બહારનું ખાવામાં રૂચિ ધરાવે છે, તીખું ખાટું વધારે નમકવાળું મસાલાવાળું ખાય છે તેનું કારણ માતા પિતાના જે રસ રૂચી હોય છે તે સંતાનમાં અવતરે છે.

પહેલાના જમાનામાં સદ્પુરૂષો જેવા આહાર, વિહાર અને વર્તણૂકવાળા સંતાન ઘણાં પરિવારમાં થયેલાં, રાષ્ટ્રીયતા, માનવતા, સ્વાતંત્ર્યપ્રેમ, કરકસર, સાદાઈ, સત્યપ્રિયતા તેમનામાં જન્મથી જ જોવા મળતી. આજે એકટરોની અસરથી સ્વચ્છંદ, અધીરિયાં અને અનુશાસનના અભાવવાળા, ઉડાઉ અને અવિનયી બાળકો જોવા મળે છે.

એક જગ્યાએ કહ્યું છે કે પુરૂષે મહાપુરૂષો અને ધાર્મિક પુરૂષોનું ચિંતન કરવું જેથી તેના ગુણ પોતાનામાં ઉતરે, તેમ જ ગર્ભાદાન સમયે સ્ત્રી પુરુષના જેવા વિચાર હશે તેવું બાળક તેને થશે. તેના માતા અને પિતાએ પણ શિશુ સાથે વાતચીત કરવી. આનાથી બાળકનો માતા-પિતા પ્રત્યેનો પ્રેમ વધે છે.

ગર્ભાધન પ્રક્રિયા દરમ્યાન ત્રીસ લાખ થી માંડીને ત્રણ કોડ જેટલા શુકાણુઓ ઉત્સર્જિત થાય છે અને ચાલીસ જેટલા સ્ત્રીબીજો તૈયાર થાય છે. પરંતુ ગર્ભાધન માટે એક જ ઉત્તમ પુરૂષ બીજ અને એક જ ઉત્તમ સ્ત્રી બીજ જરૂરી હોય છે. જો શુદ્ધિકરણની પ્રક્રિયા વ્યવસ્થિત કરવામાં આવે તો ઉત્તમ પુરૂષ બીજ અને ઉત્તમ સ્ત્રી બીજ તૈયાર થઈ શકે છે.

અંતમાં ગર્ભાધન પૂર્વે કરવામાં આવતી તૈયારીઓ

(૧) આનંદિત અને પ્રફુલ્લિત વાતાવરણમાં દંપતિઓએ ફરવું. હકારાત્મક કથનો એકબીજાને કહેવા.

(૨) હકારાત્મક અભિગમવાળા પુરૂષ કે સ્ત્રીઓને મળવું. સાધુ, સંત કે વડીલ પુરૂષોની સાથે સંપર્કમાં રહેવું.

(૩) ટી. વી., ન્યુઝ પેપર, માસિક આદિ વાંચવું નહિ, તેમાં આવતા નકારાત્મક સમાચારોને બિલકુલ વાંચવા નહીં.

- (૪) કોઈ સારા આશ્રમ, ઉપાશ્રય, દેરાસર કે કોઈ બીજા સ્થળ પર જવું જ્યાં બેસીને ઉત્તમ વિચારો જ આવે.
 (૫) ઉત્તમ ચરિત્રોના, તમે મનમાં નક્કી કરેલા સંકલ્પોને પુષ્ટ કરતા પુસ્તકો વાંચી વાણી વર્તન અને વિચાર બદલવા.
 (૬) આહારમાં પણ તીખું, તળેલું, આથવાણું, મરચાવાણું, જેવા રાજસિક અને તામસિક આહાર લેવા નહીં. કંદમૂળનો સદંતર ત્યાગ કરવો, ઉકાળેલું જ પાણી પીવું.
 (૭) અંતમાં સૌથી મહત્વનું કૌટુંબિક વાતાવરણ ખુશનુમા હોવું ખૂબ જ જરૂરી છે.
 - ગર્ભાધાન પહેલા શરીરશુદ્ધિ આવશ્યક છે.
 - ગર્ભાધાન પહેલા સ્ત્રી - પુરૂષે તંબાકુ, ગાંજો, સિગરેટ, ચા, કોફી, શરાબ વગેરે વ્યસનોથી મુક્ત થવું જોઈએ.
 - ગર્ભાધાન પહેલાથી જ સ્ત્રી - પુરૂષે શુદ્ધિ આહાર લેવો જોઈએ. મીઠું, મરચું, રાઈ વગેરે ગરમસાલાવાળા પદાર્થો વધુ ન લેવા જોઈએ.
 તળલો અને પચવામાં ભારે આહાર પણ ન લેવો જોઈએ. ખંડના વિકલ્પે ખડી સાકર અને મીઠાના વિકલ્પે સિંધવનો ઉપયોગ કરી શકાય.

ગર્ભના શરીરમાં આવનાર વિવિધ ભાવો

બાળકમાં બાહ્ય અને આંતરિક જે કોઈ ભાવો આવે છે તેમાં કેટલાક ભાવો માતાના અને કેટલાક ભાવો પિતાના હોય છે.

માતૃજ ભાવ :

માતામાંથી બાળકમાં આવનારા અવયવો, શરીરના કોમળ ભાગો માતાના આવે છે.

પિતૃજ ભાવ :

પિતામાંથી બાળકમાં આવનારા અવયવો, શરીરના કઠોર ભાગો પિતાના આવે છે.

સાત્ત્વજ ભાવ :

વિભિન્ન યોનિમાં ઉત્પન્ન થવું, આયુ, આત્મજ્ઞાન, મન, ઈન્દ્રિયો, પ્રાણ, અપાન, પ્રેરણા, ધારણા, આકૃતિ વિશેષ, સ્વર તથા વર્ણનો ઉપચય એટલે કે વધારો તેમાં થતો વિશેષ વધારો કે ફેરફારો, સુખ, દુઃખ, ઈચ્છા, દ્વેષ, બુદ્ધિ, સ્મૃતિ, અહંકાર, પ્રયત્ન જુદી જુદી અવસ્થાને પ્રાપ્ત થવું, માનસિક શક્તિ કે મનોબળ આ બધા ભાવો શિશુ પૂર્વજન્મના સંસ્કારમાંથી લઈને આવે છે. આ ભાવોમાં સીધી રીતે કોઈ ફેરફાર કરી શકાતો નથી, પરંતુ આને મૂળ સ્વરૂપ ગણીને યોગ્ય માવજત માટે કાર્ય થઈ શકે છે.

સાત્ત્વજ ભાવ :

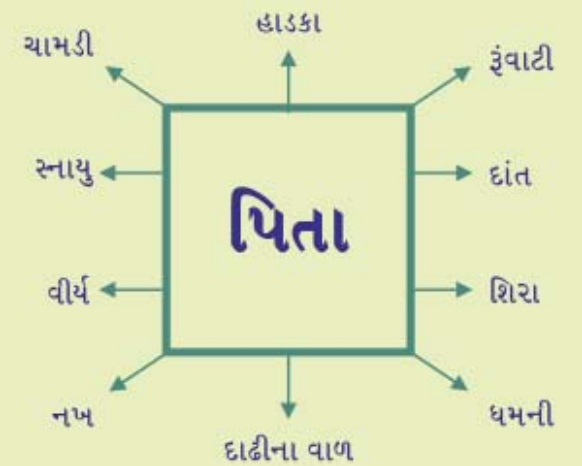
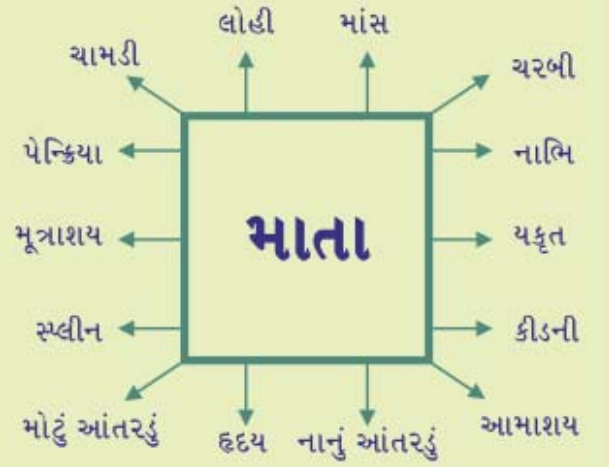
માતાના સાત્ત્વ સેવનથી ગર્ભના જે ભાવો પ્રભાવિત થાય છે તેને સાત્ત્વજ ભાવ કહે છે. આરોગ્ય, ઉત્સાહ, સંતોષ, અનાલસ્ય, અલોલુપ્ત્વ, ઈન્દ્રિયોની પ્રસન્નતા, સ્વરસંપત (ઉત્તમ અવાજ) વર્ણસંપત, બીજસંપત, પ્રહર્ષાધિક્ય (ઘણા પ્રમાણમાં હર્ષ કે આનંદ રહ્યા કરે), મધા અને ધારણા શક્તિ. આમ આપણે એ કહી શકીએ કે માતાના સાત્ત્વ સેવનની સીધી અસર બાળક પર થાય છે.

રસજ ભાવ :

રસજભાવ એટલે માતાના આહાર સેવનથી ઉત્પન્ન થનારા રસ અને રક્તથી નિર્માણ થનારા ભાવ. આ ભાવથી શિશુમાં શરીરની વૃદ્ધિ, અંગપ્રત્યંગ વ્યક્તતા, પ્રાણવાયુ, વૃત્તિ એટલે કે આજીવિકા, બળ, સ્વાસ્થ્ય, તૃષ્ટિ, પુષ્ટિ ઉત્સાહ અને વર્ણા.

સત્વજ ભાવ :

સત્વજ ભાવો એટલે ગર્ભમાં રહેતા મનને કારણે ઉત્પન્ન થતા ભાવો. આમાં ભાવનાત્મક તથા મનઃસ્થિતિ સાથે જોડાયેલા ભાવોનું આમાં આકલન કરવામાં આવ્યું છે. આમાં ગર્ભના ભક્તિ, શીલ, શુદ્ધતા, દ્વેષ, સ્મૃતિ મોહ, ત્યાગ, માત્સર્ય, શૌર્ય, ભય, ક્રોધ તંદ્રા, ઉત્સાહ, તીક્ષ્ણ - મૃદુ - ગંભીર સ્વભાવનો સમાવેશ થાય છે. સત્વ એટલે મન પણ આત્માને શરીરની સાથે જોડનાર તરીકે તે આત્માની સાથે ગર્ભમાં અવશ્ય પ્રાપ્ત થતું હોય ને તે ગર્ભમાં વિદ્યમાન જ હોય છે.

Do's Don't' COVID 19 VACCINE

DO'S

1. Register yourself
2. Bring your age certificate if above 45 years of age
3. Carry your I'd proof with you like pan card and adhar card
4. Have conversation with you doctor if you have concerns about whether your pre-existing medical problems or the medications you take, could impact the safety or effectiveness of the vaccine
5. Bring your medication proof (If any) and get it signed by our experts
6. Congratulate yourself on deciding to get vaccinated
7. Wear comfortable clothes and have proper food before going as it may take some time.
8. Take the prescription from our experts after covid vaccination dose

DON'T'S

1. Don't medicate yourself prior to vaccination in the hopes of trying to prevent reactions such as fever or arm palm.
2. Don't hesitate to report a vaccine reaction through the systems that the government and the vaccine sponsors have established, such as the vaccine Adverse Event Reporting System.
3. Don't stop wearing a mask and practicing physical and social distancing once you're vaccinated.
4. Don't mix and match your Covid-19 vaccines.
5. Don't consume alcohol or any intoxicating substance before, during, or after the vaccination shot.

Information by : Dr. Nimesh Mehta

Jinal Mitesh Mehta

CA by Profession, Poet by Nature

RESIDENCE:

"Parshva", 6A Gandhigram,
Opp. Karneshwar Complex, Rajkot - 360007
Mo. 99095 39438 (Miteshbhai)
Id. cajinalmehta@gmail.com

HOROSCOPE:

Birth Date : 31-Aug-1993
Birth Place : Majevasdi (Dist. Junagadh)
Birth Time : 09:05 pm (21:05)

PHYSIQUE:

Height : 5'8" (173 cm)
Weight : 72 kg
Complexion : Fair

BELIEF & CASTE:

Sorath Vishashrimali Jain Samaj

EDUCATION:

CA (Chartered Accountant)
B.Com in Accounting & Finance

OCCUPATION:

Deputy Manager
Prakash Software Solutions Pvt Ltd (Vadodara)

FAMILY DETAILS:

Parents:

Miteshbhai Nagardas Mehta Job in Polyvastra
Bhawan, Rajkot (a unit of Udyog Bharti - Gondal)
Kundanben Miteshbhai Mehta Homemaker

Siblings:

None

Grandparents:

Lt. Nagardas Vitthalji Mehta
Chandanben Nagardas Mehta

Maternal Side:

Lt. Maganlal Avichal Patva (Dhoraji)
Kanakbhai Patva (Mo. 63519 39897)

PREFERENCE:

Professional / Higher Education
Believes in Family Values & Spirituality

"A perfect marriage is just two imperfect people who refuse to give up on each other"

આરોગ્ય લેખમાળા

શરીરને ઓળખો છો

કિડની મુત્રપિંડ: આપણા મુત્રપિંડ એટલે કે કિડની પણ બહુ સશક્ત અવયવ છે. માંસાહારમાં જે 'પ્યુરીન' નામનાં હાનિકારક તત્વો હોય છે, યા તો તમાકુનાં કે નારકોટિક ડ્રગ્સનાં જે ઝેરી તત્વો હોય છે કે મીઠામાં જદે વધારે પડતું સોડિયમ હોય છે અથવા તો મરચામાં જે જલદ, તીપ્પુ તત્વ હોય છે, તે બધા કિડનીઓને બગાડવામાં કારણભૂત હોય છે. આ મુત્રપિંડો તો પ્રાકૃતિક રીતે આ વિષમય પદાર્થોને ગાળીને, ફેંકી દેવાનો પ્રયત્ન સદા કરતાં રહે છે. પણ પરિસ્થિતિ જો કાબુ બહાર જાય તો ફેઈલ (મૃત) પણ થાય છે. કિડનીઓમાંથી **Renin** નામના એન્ઝાઈમ નો સ્ત્રાવ થાય છે. જે સોડિયમ-પોટેશિયમની સમતુલા જાળવે છે. જો બ્લડપ્રેશર ખૂબ નીચું રહેતું હોય તો તેને થોડું ઉંચું લાવવા માટે કિડનીઓ સોડિયમને પકડી રાખે છે; તેમજ જ્યારે બ્લડપ્રેશર ઉંચું થઈ જાય છે. ત્યારે તે સોડિયમ ને દૂર કરીને પોટેશિયમને પકડી રાખવામાં પણ હોંશિયાર હોય છે.

હાડકા: પાંચ-છ ફૂટનાં અદ્ભુત માનવ શરીરનાં અસ્થિમાળખામાં નાના મોટા ૨૦૬ હાડકા જોડાઈને અસ્થિતંત્રની રચના કુદરતે કરી છે. તેમાં શીરછત્રના ૮, કાનના ૬ અને ચહેરાના ૧૪ મળીને ખોપરીનાં કુલ ૨૮ કોણી અને ખભાની વચ્ચે દંડમાં ૧, પ્રકોષ્ટ-કાંડાના જેને અંગ્રેજીમાં અલ્ના અને રેડીયસ કહેવામાં આવે છે તેના ૨, કાંડાના સાંધાના ૮, હથેળીનાં ૫, ચાર આંગળીનાં દરેક ના ૩ પ્રમાણે ૧૨ અને અંગુઠામાં બે મળીને એક હાથનાં ૩૦ પ્રમાણે બન્ને હાથનાં મળીને ૬૦, સાથળમાં ૧, નળામાં ૨, પંજાની ઘુંટી પાસે પગનાં પંજામાં ૫, પગની ચાર આંગળીનાં ૩ અને એક અંગુઠાનાં ૨, ઢાંકણી ૧નું મળીને દરેક પગનાં ૩૦ પ્રમાણે બન્ને પગનાં કુલ ૬૦, કરોડના મણકા જેમાં ઘડને ટેકારૂપ અંગ્રેજીમાં જેનેકોકસીકસ સેક્સ,

અને સ્ટર્નમ કહેવાય છે તે મળીને ૩૩, તેમજ હાંસડીના ૨, ખભાનાં ૨, થાપાનાં ૩, પાંસળીનાં ૨૫ મળીને ઘડના ૫૮ અસ્થિની કુદરતી રચના ને આપણે હાડપીંજર કહીએ છીએ.

આ અસ્થિમાળખુ માનવ શરીરને વ્યવસ્થિત આકાર સાથે સુંદરતા અને મજબૂતાઈ બક્ષે છે. ફેફસા, દૃદ્ય, લીવર, જઠર, આંતરડા, મગજ વિ. નાજુક અવયવોનું રક્ષણ કરે છે. મગજના સર્વ કાર્ય કરનાર ઘોરી નસ પીઠનાં મણકાનાં માળખામાંથી પસાર થાય છે. લોહીના રક્તકણોનું ઉત્પાદન કરે છે. માનવ શરીર ઉપર આવતા બાહ્ય દબાણ ને સહન કરવાની ક્ષમતા સાથે સ્નાયુ અને રક્તવાહિનીઓ ને ચીપકવામાં મદદરૂપ થાય છે. સૌથી મહત્વનું હાડકા એ કેલ્શિયમની બેંક છે અને લોહીમાં કે શરીરને જ્યારે પણ કેલશિયમની જરૂર પડે તો હાડકા તે જરૂરત પૂરી કરે છે.

ઘણા લોકો એવું માનતા હોય છે કે હાડકા એક વખત ઘડાયા પછી એવા ને એવા જ રહે છે, પરંતુ હકીકતમાં શરીરનાં દરેક હાડકા રોજે રોજ બદલાતા રહે છે. હાડકા નો થોડો ભાગ રોજ નાશ પામે અને થોડો ભાગ નવો બને એ સતત ચાલતી પ્રક્રિયા છે. હાડકાનાં પ્રોટીન અને કેલશિયમ રોજ બદલાતા રહે છે. સૌથી પહેલા પ્રોટીન અને સંયોજક પેશીમાંથી કાર્ટિલેજ બને છે જેમાં ત્યારબાદ કેલ્શિયમ જમા થઈને કઠણ બને છે.

હાડકામાં બે પ્રકારનાં કોશો આવેલા છે. એક કોશ નવા હાડકા બનાવવાનું કામ કરે છે જે ઓસ્ટિઓબ્લાસ્ટ તરીકે ઓળખાય છે. જ્યારે બીજા પ્રકારનાં કોશ હાડકાનો નાશ કરવાનું કામ કરે છે તે ઓસ્ટિઓબ્લાસ્ટ તરીકે ઓળખાય છે. એક જગ્યાએ જુનું હાડકું નાશ પામી નવું હાડકું બનતું રહે છે અને ત્યાં બનેલું નવું હાડકું શરીરની નવી જરૂરિયાત મુજબ બને છે. મનુષ્યની ૩૦-૩૫ વર્ષની ઉંમરે હાડકા બનવાની અને નાશ પામવાની પ્રક્રિયા હાડકા બનવાની પ્રક્રિયા ધીમે પડે છે. બંનેની

ઝડપ લગભગ એક સરખી જ રહે છે. પણ ૪૦થી ૫૦ વર્ષની ઉંમરે હાડકા નાશ થવાની પ્રક્રિયા હાડકા બનવાની પ્રક્રિયા કરતાં વધુ ઝડપી બને છે. પરિણામે દર વર્ષે ૦.૩થી ૦.૫ ટકા જેટલો હાડકાનો ભાગ ઘટવા લાગે છે. લાંબા હાડકાઓની અંદર જે અસ્થિ-મજ્જા (bone-marrow) હોય છે, તે તો લાલ અને સફેદ રક્તકણો તથા પ્લેટલેટ્સ બનાવવાનું કારખાનું જ છે. આ અસ્થિ-મજ્જા આજીવન ઉપર્યુક્ત ત્રણ પ્રકારનાં રક્તકણો, પ્રતિ મિનિટ લાખોની સંખ્યામાં પેદા કરતી રહે છે.

કોશો: કોશ એ શરીરનું બેઝીક-મુખ્ય યુનીટ છે. શરીરનાં દરેક અગત્યનાં અવયવો ને કાર્યરત રાખવાનું કામ એ કોશો કરે છે એટલે જ એક વૈજ્ઞાનિકે કહ્યું છે કે કોષો સાજા તો આપણે સાજા એ કોશો માંદા તો આપણે માંદા. જીવનની શરૂઆત એક કોષથી થતી હોય છે. કોષ પ્રોટીન નો બનેલો હોય છે. એકમાંથી બે, બે માંથી બસો તેમાંથી લાખો-કરોડો અને અબજો કોષો થતાં હોય છે. આ કોષ ને નરી આંખે જોઈ શકાતા નથી. મગજથી માંડી, લીવર, હૃદય, ફેફસા, કિડની, હાથ, પગ, આંગળીઓ, ચામડી વિ. બધામાં કોષો આવેલા છે. કોષ કેટલો નાનો છે તે સમજવા માટે એક લાંબુ, એક ઈંચ પહોળું અને એક ઈંચ ઉંડું એક બોક્સ લઈએ તો તેમાં એક કરોડ કોષ જરાપણ ગિરદી કર્યા વગર આરામથી સમાઈ શકે.

નરી આંખે ન દેખાય તેટલો નાનો કોષ એક કેમિકલ ફેક્ટરી જેટલું કામ કરતો હોય છે. તેનું મુખ્ય કામ શક્તિ બનાવવાનું છે. ખોરાકમાંથી શરીરે બનાવેલ ગ્લુકોઝ અને શ્વાસમાં લીધેલ ઓક્સિજન વાયુની મદદથી નિરોગી કોષ ગ્લુકોઝ ને બાળી શક્તિ બનાવતો હોય છે. આ ક્રિયા રાત-દિવસ ચાલુ જ હોય છે. કોષ નો જે ભાગ શક્તિ બનાવવાનું કામ કરે છે તેને મીટોકોન્ડ્રીયા કહે છે. તે કોષનું પાવરહાઉસ છે. આ પાવરહાઉસ જુદા જુદા પાંચસો કેમિકલ્સ બનાવે છે. જુદા જુદા કોષોમાં આવા પાવરહાઉસો જુદી જુદી સંખ્યામાં આવેલા હોય છે. દા.ત. હૃદય કે લીવરના અવયવો ને સતત અને વધારે શક્તિની જરૂર પડતી હોય છે. આવા દરેક

અવયવોના કોષમાં આવા પાવરહાઉસ એક હજારની સંખ્યામાં હોય છે. રોજનાં હજારો-લાખોની સંખ્યામાં શરીરના કોષો પોતાનું કામ પૂરું કરીને નાશ પામતા હોય છે - તેટલા જ નવા કોષો પેદા થાય છે અને જુના કોષોનું સ્થાન લઈ લે છે.

કોષનું સરેરાશ આયુષ્ય ફક્ત બે થી ત્રણ અઠવાડીયાનું હોય છે. જ્યારે રક્તનાં કોષો ૪ મહિના સુધી લોહીમાં ફરતા રહે છે ને પછી નાશ પામતા હોય છે, જ્યારે આંતરડાનાં કોષો ફક્ત ૩ થી ૪ દિવસમાં જ નાશ પામે છે, જેની જગ્યા નવા કોષો લઈ લે છે. કોષ નાશ પામે તે અગાઉ તેના જેવા જ બીજા કોષ બનાવ્યા પછી જ નાશ પામે છે. મરેલા કોષોને શરીર મળ વાટે શરીરની બહાર કાઢી નાખે છે. આ નાજુક ક્રિયા માટે કોષોને પુરા પોષણની જરૂર હોય છે. દરેક કોષ શરીરનાં પ્રવાહીમાં રહે છે. તેથી શરીરનું પ્રવાહી, અંદરનું વાતાવરણ, પાણી, લોહી શુદ્ધ હોવા જોઈએ. ક્ષારો અને એસીડ-આલ્કલીનાં બેલેન્સ બરાબર હોવા જરૂરી છે. પણ જો પ્રવાહી ગંદુ હોય, ઝેરી વાયુઓ, પ્રદુષણ, એસીડ, કેમીકલ જેવી ગંદકીમાં કોષો રહે તો તેના જેવો જ બીજો કોષ બનાવવાની ભૂલ કરી બેસતા હોય છે. એક વાર ભૂલ થઈ હોય અને શરીર સુધારી ન હોય તો જિંદગીભર તો શું વારસાગત એ ભૂલ ચાલી આવતી હોય છે અને પેઢી દર પેઢીમાં એ ભૂલ ઉતરતી હોય છે.

કુદરતે તો આપણા શરીરને પોતાને **repair, renovate, revitalise, rejuvenate and regenerate** કરવાની (દુરસ્ત કરવાની, બેઠું કરવાની, ફરી ચેતનવંતુ કરવાની, પુનઃ યૌવનથી થનગનતુ કરવાની નવજીવન યુક્ત કરવાની) અદ્ભુત ક્ષમતા અને શક્તિ આપેલા છે. શરીરની આંતરિક પ્રવૃત્તિઓ કેવી રીતે ચાલે છે, શરીરનાં અનેક તંત્રોની કાર્યપદ્ધતિ (**modus operandi**) કેટલી અદ્ભુત છે એ વિષે આપણને કશી જ જાણકારી નથી. ટૂંકમાં જ શરીરની ઓળખ વિવિધ લેખોમાંથી એકત્ર કરેલ માહિતી.

સંકલન: હિંમતલાલ શાંતિલાલ ગાંધી- શિવરી

સોરઠ સંજીવની

મીઠી મીઠી શેરડી તન-મનને બનાવે સ્વસ્થ

શેરડીમાં ભરપૂર મીઠાશ જોવા મળે છે. તેથી જ વિદેશોમાં ભારતીય શેરડીના બોલબાલા જોવા મળે છે. એક મોટા ગ્લાસ શેરડીની રસમાં ૨૫૦ કેલેરીની સાથે ૩૦ ગ્રામ કુદરતી સર્કરાનું પ્રમાણ જોવા મળે છે. શેરડીના રસમાં ચરબી, કોલેસ્ટ્રોલ અને પ્રોટીનનું પ્રમાણ નહીવત છે. તેમાં સોડિયમ, પોટેશિયમ, કેલશિયમ, મેગ્નેશિયમ અને આર્થનનું પ્રમાણ ભરપૂર છે. ગરમીના દિવસોમાં મીઠી મધુરી શેરડીનો રસ પીધો ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ આપને જોવા મળશે નહીં. શિયાળામાં શેરડીનો પાક મોટા પ્રમાણમાં થાય છે. ઉત્તરાયણમાં પતંગ ચગાવવાની સાથે શેરડીને ચાવીને ખાવાની મજા જ કંઈક અલગ હોય છે.

મુંબઈગરાઓ કાળઝાળ ગરમી હોય કે ચોમાસામાં અનુભવાતો ઉકળાટ હોય કે શિયાળાની આછી ઠંડી હોય ત્યારે એક ગ્લાસ શેરડીનો રસ ફટાફટ ગટગટાવીને તાજામાજા થઈ જાય છે. તેમાં બરફ તેમજ ખટ્ટામીઠો મસાલો છાંટીને શેરડીનો રસ પીવાની મજા જ કંઈક અલગ છે.

શેરડીનો રસ તત્કાળ ઊર્જા પ્રદાન કરે છે. એક ગ્લાસ રસ પીવાથી શરીરમાં ત્વરિત તાકાત આવી જાય છે. શરીરને સંપૂર્ણ તાકાત મળી જાય છે. **પિત્તાશયની પ્રક્રિયા સુધારે છે:** પિત્તાશયની કોઈપણ પ્રકારની તકલીફમાં શેરડીનો રસ ગુણકારી ગણાય છે. કમળાની બિમારીમાં તે શરીરમાં ઈલેક્ટ્રોલાઈટનું પ્રમાણ સપ્રમાણ માત્રામાં જાળવવામાં મદદરૂપ થાય છે.

કેન્સરની બિમારીમાં ફાયદાકારક: ફ્લેવાનોઈડસનું પ્રમાણ શેરડીમાં સમાયેલું છે. જે શરીરમાં કેન્સરના સેલને બનતા અટકાવે છે. પ્રોસ્ટેટ અને બ્રેસ્ટ કેન્સરમાં રસ પીવો જોઈએ. નિષ્ણાંત ડોક્ટરની સલાહ લીધા બાદ ઉપયોગ કરવો હિતાવહ છે.

ચયાપચયની ક્રિયા સુધારે છે: શેરડીના રસમાં સમાયેલ

પોટેશિયમની માત્રા પેટના રોગમાં રાહત આપે છે. પેટના ઈન્ફેક્શનમાં શેરડીનો રસ પીવો હિતાવહ છે.

ડાયાબિટીસના દર્દી માટે: શેરડીના રસમાં સમાયેલી સર્કરાનું પ્રમાણ સ્વાસ્થ્યને સુધારે છે. સપ્રમાણ માત્રામાં શેરડીનો રસ ગ્લાયસેનિક અને લોહીમાં ગ્લુકોઝનું પ્રમાણ સુધારે છે.

કીડનીના દર્દમાં ફાયદાકારક: કોલેસ્ટ્રોલનું પ્રમાણ કુદરતી રીતે જ શેરડીમાં ઓછું છે. સોડિયમની માત્રા પણ ઓછી છે. જેને કારણે કીડનીને કાર્ય કરવામાં સરળતા રહે છે.

પેટની બળતરામાં ફાયદાકારક: શેરડીના રસમાં લીંબુનો રસ અને આદુનો રસ ભેળવીને પીવાથી બળતરાનું પ્રમાણ ઘટી જાય છે. નાળિયેરનું પાણી અને શેરડીનો રસ ભેળવીને પીવાથી એસીડીટીની તકલીફ દૂર થાય છે.

દાંત અને હાડકા મજબૂત બનાવે છે: શેરડીને ચાવીને ખાવાની મજા જ અલગ છે. કેલશિયમની ભરપૂર માત્રા ધરાવતી શેરડી હાડકાને મજબૂત બનાવે છે. સાથે દાંતને મજબૂત બનાવે છે અને દાંતના સડાને રોકે છે. મોઢાની દુર્ગંધ દૂર કરે છે.

ખીલની સમસ્યા દૂર કરે છે: શેરડીના રસમાં મુલતાની માટી ભેળવીને લગાવી ઠંડા પાણીથી ચહેરો સાફ કરવો.

નોંધ : શેરડીનો રસ હંમેશા તાજો પીવાનો આગ્રહ રાખો.

“નાભિ એ કુદરતની એક અદ્ભુત દેન છે.”

એક દુર વર્ષના વડીલને અચાનક ડાબી આંખથી ઓછું દેખાવાનું શરૂ થયું ખાસ કરીને રાત્રે નજર નહિવત થવા લાગી તપાસ કરતા એવું નિષ્કર્ષ આવ્યું કે એની આંખો બરાબર છે પરંતુ ડાબી આંખની રક્તવાહિની સુકાતી હોઈ તેવા રિપોર્ટ આવ્યા હવે તેવો તે આંખથી જીવનભર જોઈ નહિ શકે. આવું કહેવામાં આવ્યું. મિત્રો એવું શક્ય નથી.

તો મિત્રો આપણું શરીર એ પરમાત્માની એક

અદ્ભુત દેન છે... ગર્ભની ઉત્પત્તિ નાભિના પાછળ થાય છે અને એને માતાની સાથે જોડેલ નાળથી પોષણ મળે છે અને એટલે જ મૃત્યુ પછી ૩ કલાક સુધી નાભિ ગરમ હોય છે.

ગર્ભના નિર્માણ પછી ૨૭૦ દિવસ એટલે કે નવ મહિના પછી એક સંપૂર્ણ બાળ સ્વરૂપ થાય છે. ગર્ભ સાથે સર્વ નસોનું જોડાણ નાભિ દ્વારા હોવાથી નાભિ એ અદ્ભુત ભાગ છે...

નાભિની પાછળના ભાગમાં “પેયોટી” હોય છે જેમાં ૭૨૦૦૦ થી વધુ રક્તવાહિની આવેલી હોય છે. આપણા શરીરની કુલ રક્તવાહિનીની લંબાઈ એટલે પૃથ્વીના વર્તુળ બે વખત થાય એટલી લંબાઈ હોય છે.

નાભિમાં શુદ્ધ ગાયનું ઘી અને તેલ લગાવાથી ઘણા બધા શારીરિક દુર્બલતાના ઉપાય થાય છે.

“આંખોનું સુકાવું, નજર કમજોર થવી, ચમકદાર ત્વચા એ વાળ માટેના ઉપાયો.”

સુતા પહેલા ત્રણથી સાત ટીપા શુદ્ધ ઘી અને ખોપરેલ તેલ નાભિમાં નાખવું અને નાભિની આજુબાજુ દોઢ ઈંચના વર્તુળમાં પસરાવી નાખવું.

“ઘૂંટણના દર્દમાં”

સુતા પહેલા ત્રણ થી સાત ટીપા એરંડિયાનું તેલ નાભિમાં નાખવું અને એની આજુબાજુ દોઢ ઈંચના પસરાવી નાખવું.

શરીરમાં ધ્રુજારી તથા સાંધાનું દુઃખવું તથા સુકી ત્વચાના ઉપાય માટે.

રાત્રે સુતા પહેલા ત્રણ થી સાત ટીપા રાઈનું તેલ નાભિમાં નાખવું અને એની આજુબાજુ દોઢ ઈંચના વર્તુળમાં પસરાવી નાખવું.

મોઢા ઉપર તથા વાસામાં થતા ખીલ માટે લીંબડાનું તેલ ત્રણ થી સાત ટીપા...

નાભિમાં તેલ નાખવાનું કારણ

નાભિને ખબર હોય છે કે કઈ રક્તવાહિની સુકાઈ રહી છે, એટલે એમાં એ તેલને પસાર કરી નાખે છે.

જ્યારે બાળક નાનું હોય છે અને એના પેટમાં દુઃખવું હોય ત્યારે આપણે હિંગ તથા પાણી અથવા

તેલનું મિશ્રણ એના પેટ અને નાભિની આજુબાજુ લગાવતા. અને તરત જ બાળકનું પેટ દુઃખવું મટી જતું, બસ તેલનું પણ એવું જ કામ છે.

“ઘી અને તેલ ને નાભિમાં નાખવા માટે ડ્રોપરનો ઉપયોગ કરવો જેથી ઘી એ તેલ નાખવું સરળ રહે.”

આપણા સ્નેહીજન, મિત્રો પરિજનો, તથા સર્વ પરિચિતો સાથે નાભિમાં ઘી, તેલના ઉપયોગ અને એના ફાયદા શેયર કરો.

- યોગ આચાર્ય હરીશભાઈ વેદ - વડોદરા

કિડનીને તંદુરસ્ત રાખવાનો અદ્ભુત ઉપાય

રૂ. ૧.૦૦ અથવા તેથી ઓછા ખર્ચે તમારી કિડની સાફ કરો.

વર્ષો પસાર થઈ રહ્યા છે અને આપણી કિડની મીઠું દૂર કરીને શરીરમાં પ્રવેશતા કોઈપણ અનિચ્છનીય બેક્ટેરિયા તથા રક્તને ફિલ્ટર કરી રહી છે.

લાંબા સમયે મીઠું કિડનીમાં એકઠું થયા કરે છે અને તેને સફાઈ સારવારની જરૂર છે.

આપણે આને સાફ કરવાની દરકાર કરી છે?

અહીં તે માટે સસ્તી અને સરળ રીત પ્રસ્તુત છે.

તાજા લીલા ઘાણા (કોથમીર)ની એક ઝૂડી લો અને તેને સાફ કરો. તે નાના ટુકડાઓમાં સમારીને તે પોટમાં મૂકો. શુદ્ધ પાણીમાં દસ મિનિટ માટે ઉકાળો. પછી તે ઠંડું થવા દો.

તેને ગરણીથી ગાળી લો. ઠંડું કરી સ્વચ્છ બોટલમાં ભરી અને તેને ઠંડું કરી રેફ્રિજરેટરમાં રાખો.

તેમાંથી દરરોજ એક ગ્લાસ સવારે નરણો કોઠે પીઓ.

અને તમે પેશાબ વાટે મીઠું અન્ય અશુદ્ધિઓ કિડનીમાંથી બહાર આવતી જોશો. તમે પોતે તેનો તફાવત પરખી શકશો.

તાજા લીલા ઘાણા Coriander કિડની માટે શ્રેષ્ઠ સફાઈ સારવાર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે અને શ્રેષ્ઠ દવા છે, વળી તે કુદરતી છે!

- સંકલન શ્રીમતી હીનાબેન મનહરભાઈ શાહ

નિર્ણય

ફેસબુકમાં પરિમલનો ફેસ જોયા પછી શ્રીવાનો આખોય ફેસ જ બદલાઈ ગયો... છેલ્લાં બે-ત્રણ વર્ષથી તેને જે આશંકા હતી, તે સાચી પડતી હતી... કારણકે લગ્ન કરીને પરિમલ ગયો ત્યારે શરૂઆતમાં તો તેના રોજ ફોન આવતા હતા, માત્ર એકલી શ્રીવા સાથે જ નહીં, પણ પપ્પાજી સાથે પણ તે કેટલી બધી લાંબી વાતો કર્યા કરતો હતો...?! તમારી તબિયત સાચવજો, ઠંડીમાં બહાર બહુ નીકળતા નહીં... રાત્રે વહેલા સૂઈ જજો, બહુ તળેલું ખાતા નહીં, નહીંતર પાછો શ્વાસ ચઢશે, કૉલેસ્ટ્રોલ વધે તેવો ખોરાક ઓછો જ ખાજો... ઉપરથી શ્રીવાને પણ સૂચના આપતો કે પપ્પાની તબિયત સાચવજે અને તેમની તબિયત બગડે એવો ખોરાક એમને આપતી નહીં... વગેરે, વગેરે...

પણ પછી જેમજેમ સમય વીતવા માંડ્યો તેમતેમ ફોનની સમયમર્યાદા ઘટવા માંડી. શરૂઆતમાં તો તેણે બહુ ધ્યાન આપ્યું નહીં, પણ પછી તો ફોન આવવાના પણ ઓછા થવા માંડ્યા. બે દિવસથી શરૂ થયેલો એ ગાળો લંબાઈને મહિના સુધીનો થયો તોપણ તેણે ગણકાર્યું નહીં. પછી તો માંડ બે-ચાર મિનિટ જ વાત કરતો, મારે અર્જન્ટ કામ છે કહીને ફોન જલદીજલદી મૂકી દેતો...! શ્રીવાને એમ કે એ ખરેખર ખૂબ કામમાં હશે એટલે ખાસ ધ્યાન આપતી નહોતી... પણ પછી તો પાંચપાંચ-છછ મહિના સુધી પણ પરિમલના ફોન આવતા નહીં... તે સામેથી ફોન કરે તો કહેતો, ‘હું હમણાં બીઝી છું, ફી થાઉં એટલે તને સામેથી ફોન કરું છું.’

શ્રીવા તેના ફોનની રાહ જોયા કરતી, પણ તેનો ફોન આવતો જ નહીં, ક્યારેક આવે તોપણ માંડ એકાદ મિનિટ વાત કરતો અને તે પણ માત્ર કેમ છો...? સારું છે... જેવી ઔપચારિક વાતો જ થતી, પપ્પાજી સાથે તો તે વાત કરવાનું પણ ટાળતો, એટલે જ શ્રીવાને શંકા પડતી, પણ બીજી જ પળે તે મન સાફ કરી નાખતી... પછી તો તેના ફોન આવવાના લગભગ બંધ જ થઈ ગયા... તે ફોન કરે તોપણ બીજું જ કોઈ ફોન ઉપાડે અને સાહેબ ઘરે નથી,

બહાર ગયા છે, આવશે એટલે ફોન કરવા કહીશ જેવા ઔપચારિક જવાબો મળતા...?!

તેને પ્રથમ શંકા ત્યારે પડી કે જ્યારે તેમના ગામનો ભીખો વાળંદ ન્યૂ જર્સીથી આવ્યો અને તેણે કહ્યું કે તેણે પરિમલભાઈને કોઈક યુવતી સાથે ફરતા બે-ત્રણ વાર જોયા હતા ત્યારે...?! તોપણ તેણે મન મનાવી લીધું હતું કે હશે એની કંપનીની કોઈક સાથીદાર... ફોરેનમાં તો આવું સામાન્ય ગણાય. તેણે પપ્પાજીને પણ નહોતું કહ્યું - ખાલી-ખોટી ચિંતા કર્યા કરે... પણ તેના મગજમાં તો શંકાનો કીડો સળવળી ઊઠ્યો હતો...! સાચાખોટાનાં પારખાં કરવા તેણે નહીંનહીં તોય પાંચ-છ વખત તેને ફોન કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો અને દરેક વખતે એક જ જવાબ મળતો કે, ‘નંબર બરાબર ચેક કરો, નંબર બદલાઈ ગયો છે...’ પણ તે નવો નંબર ક્યાંથી લાવે, કોની પાસેથી લાવે...? આમ છતાં તે મોં તો હસતું જ રાખતી હતી અને તે પણ પપ્પાજીના કારણે જ...! તે પપ્પાજીને કશું જણાવવા માગતી નહોતી અને પપ્પાજીને જણાવીને તેમની ચિંતા વધારવા માગતી નહોતી...! તેને પપ્પાજીની વધારે ચિંતા હતી-તેની પોતાની ચિંતા કરતાં પણ વધારે...! અને એટલે જ તે પપ્પાજીને કશું કહેતી નહોતી.

તેની સાસુના મૃત્યુ પછી તો પપ્પાજી સાવ એકલા પડી ગયા હતા. એકલાએકલા કંઈક ને કંઈક બબડ્યા કરતા હતા. તે તેમને એ રીતે બબડતા અને નિસાસા નાખતા જોતી ને તેને દિલમાં ચચરાટી થતી. તેના મગજમાં પપ્પાજીએ તેનાં લગ્ન વખતે કહેલી વાત ગુંજ્યા કરતી. તેનાં લગ્ન વખતે તેના સસરાએ તેના પપ્પાના મોઢે કહ્યું હતું કે, ‘જુઓ ભગવાનભાઈ! હું દીકરો પરણાવીને લઈ જતો નથી, પણ મારે દીકરી નથી એટલે શ્રીવાને વહુ તરીકે નહીં, પણ દીકરી તરીકે જ લઈ જાઉં છું, તમારી શ્રીવા આજથી મારી દીકરી-જો તે મને પિતા તરીકે સ્વીકારે તો...!’ અને ત્યારથી તેને ક્યારેય તેઓ સસરા છે એવું લાગ્યું નથી. તેમણે તેને

એક દીકરીની જેમ જ રાખી છે...! પછી તેમનાં સુખ-દુઃખનું તે ધ્યાન ના રાખે તો દીકરી ક્યાંથી કહેવાય...?

પરિમલના ન્યૂ જર્સી ગયે આજે તો લગભગ આઠથી દસ વરસ વીતી ગયાં હતાં. શરૂઆતમાં તો તે ત્યાં સેટ થશે કે તરત જ તેને બોલાવી લેશે એવાં આશ્વાસનો આપતો હતો અને તે પણ આશામાં ને આશામાં જ જીવતી હતી, પણ ધીરેધીરે તેણે સંપર્ક ઓછો કરવા માંડ્યો એટલે તેણે તપાસ કરવા માંડી અને જેમજેમ સત્ય બહાર આવતું ગયું તેમતેમ તેની ચિંતા અને આશંકા વધવા માંડી અને આજે તો બધું જ દૂધનું દૂધ અને પાણીનું પાણી જેવું ચોખ્ખું થઈ ગયું...!

વારંવારની આશંકાના નિર્મૂલન માટે તેણે પોતાના કૉમ્પ્યુટરના જ્ઞાનનો ઉપયોગ કર્યો. ફેસબુક ખોલીને બેઠી અને પરિમલ વિશે જે માહિતી મળી તેનાથી તે પડી જ ભાંગી...! પરિમલ કોઈક સુમન નામની યુવતીના સંપર્કમાં હતો અને તેની સાથે જ તે રહેતો હતો. તેની સાથે પતિ-પત્ની જેવા બધા જ સંબંધો હતા, બંને પતિ-પત્નીની માફક સાથે જ રહેતાં હતાં. જોકે, તેણે કાયદેસર તેની સાથે લગ્ન તો નહોતાં કર્યાં, પણ ટૂંક સમયમાં લગ્ન કરનાર હતો. તે પોતે પરણેલો છે એ વાત તેણે સુમનથી છુપાવી હતી એટલે શ્રીવા ધારે તો તેને જેલના સળિયા પાછળ ધકેલી દઈ શકે, પણ શ્રીવાને એ મંજૂર નહોતું. ભલા કાયદો સંસાર થોડો ચલાવી આપે અને એવા બળજબરીના સંબંધનો અર્થ પણ શો...? જોકે, તેણે છેલ્લા ઉપાય તરીકે કામ લાગે એટલા માટે પરિમલના એ સુમન સાથેના બધા જ સંબંધોના ડૉક્યુમેન્ટ્સની પ્રિન્ટ-આઉટ કાઢી લીધી હતી અને પોતાના ઓશિકા નીચે સંતાડી રાખી હતી... કોઈને બતાવી નહોતી અને કોઈને વાત પણ કરી નહોતી...! કારણકે એનાથી તેના ઘરનું જ ખરાબ દેખાય ને? પણ હવે તેની સમક્ષ યક્ષપ્રશ્ન ઊભો થયો હતો કે હવે આગળ શું કરવું? તેને કાંઈ જ સમજ પડતી નહોતી એટલે નાછૂટકે કોઈકની સલાહ તો લેવી જ પડશે એવું એને લાગતું હતું, પણ કોની સલાહ લેવી...? જો પોતાના પપ્પાને જાણ કરે તો...?!

સસરાને કહ્યું હોય તો...? ના... ના... આ બેમાંથી તો કોઈનેય કહેવાય નહીં...! તો પછી કોને કહેવું...? વિચારતાંવિચારતાં એક નામ તેના મનમાં બંધબેસતું આવ્યું-દિવ્યા... જે તેની પ્રાણથીય પ્યારી સખી હતી અને તેનો પતિ પાછો વકીલ જ હતો એટલે સાચું માર્ગદર્શન જરૂર મળશે...!

એક દિવસ ટાઈમ કાઢીને તે દિવ્યાને મળવા ઊપડી ગઈ, તેનો પતિ પણ ઘરે જ હતો... પહેલાં તો તે થોડીક ખચકાઈ... પણ એ લોકોના અપનત્વે તેની વાણી ખૂલી ગઈ અને તેણે અથથી ઈતિ સુધીની બધી જ વાતો તેમને કરી દીધી. તેની વાતો સાંભળીને દિવ્યાનો પતિ તો ઊભો જ થઈ ગયો અને કહેવા લાગ્યો કે આમાં તમારે સહેજ પણ ગભરાવાની જરૂર નથી, તમે બધા જ ડૉક્યુમેન્ટ્સ મને સોંપી દો. હું એને સીધોદોર કરી નાખીશ અને તમારે પણ તેના તાબે થવાની જરૂર નથી. હું તમે ફરીથી બીજાં લગ્ન કરી શકો એવી ગોઠવણ કરી આપીશ...

બીજાં લગ્નની વાત સાંભળીને જ તે ચમકી... ના... ના... બીજાં લગ્ન તો નહીં જ. તેની મુસીબતો ઘટવાના બદલે વધી હોય એમ તેને લાગ્યું... તે ઘરે પાછી આવતી રહી... તો ઘરે તેના પપ્પા આવેલા હતા...! પપ્પાને જોતાંવેંત જ તેના દ્વેષનો બંધ તૂટી ગયો અને તે ધ્રુસકે ને ધ્રુસકે રડી પડી. તેના પપ્પાએ અને સસરાએ પણ તેને થોડોક સમય તો રડવા જ દીધી જેથી તેના મનનો ભાર હલકો થાય...!

તે રડીને શાંત થઈ એટલે તેના સસરા ફિજમાંથી ઠંડું પાણી લાવ્યા, તેના માથે હાથ ફેરવ્યો અને તેને પાણી પીવડાવ્યું અને બોલ્યા, 'બેટા, તે આ બધી વાત મારાથી છુપાવી જ શું કામ...? મારા માટે તો તું પહેલી, ત્યાર પછી જ પરિમલ... ભલે એ મારો દીકરો હોય તોપણ...! તે મારી જેટલી સેવા કરી છે એના દસમા ભાગની સેવા પણ પરિમલે કરી નથી, તને મારી જેટલી લાગણી થાય છે એટલી લાગણી તો કદાચ આ દુનિયામાં સગી દીકરી પણ બાપની લાગણી નહીં કરતી હોય...?! પણ હવે હું તને મારી સેવામાંથી મુક્ત કરું

હું, તારે મારી પાછળ તારું પોતાનું જીવન બરબાદ કરવાની જરૂર નથી જ...! તારી તો હજુ ક્યાં ઉંમર છે...? એ તો તારાં લગ્ન વહેલાં થઈ ગયાં એટલે...! બાકી તારી ઉંમરની છોકરીઓનાં તો હવે લગ્ન થાય છે... મારે તારા પપ્પા સાથે વાત થઈ ગઈ છે, મને આ વાતની ખબર પડી એટલે જ મેં તારા પપ્પાને તેડાવ્યા છે અને અમે બંને જણો નક્કી કર્યું છે કે તને પરિમલથી છૂટાછેડા અપાવી, તારાં ફરીથી લગ્ન કરાવવાં, રિવાજ મુજબ હું આપીશ અને કન્યાદાનનું પુણ્ય પણ હું મેળવીશ...' બોલતાંબોલતાં એમની આંખમાં આંસુ આવી ગયાં, તેમણે આડું જોઈ, શ્રીવા ના જુએ એ રીતે આંસુ લૂછી નાખ્યાં, પણ શ્રીવાની નજરે એ ચડી જ ગયાં...! તરત જ શ્રીવા બોલી, 'પપ્પાજી, તમે મને દીકરી માનો છો કે વહુ...?'

'હું તો તને માત્ર દીકરી નહીં, પણ મારા પરિમલ કરતાં પણ વધારે માનું છું. તું તો મારો દીકરો જ છે... તેં મારી દીકરા કરતાં પણ વધારે સેવા કરી છે.'

'તો પછી દીકરાને સાસરે વળાવાય...?! તમે તો મને વળાવવાની વાત કરો છો...!'

'ના... બેટા ના, મુજ ગરીબ પર એવો અત્યાચાર ના કરતી... હું મારા કારણે તારું જીવન ધૂળધાણી કરવા માગતો નથી, મારે એ પાપ નથી જ કરવું. મને માફ કરી દે, બેટા...'

'એ પાપ નથી, પપ્પાજી, મને તમારી સેવા કરવાનો મોકો આપો. હું તમારી દીકરી જ નહીં, પણ દીકરો બનવા માગું છું... તમને ફરિયાદની કોઈ તક નહીં આપું.'

'ના... ના બેટા, તારે મારી અને તારા પપ્પાની આ વાત માનીને ફરીથી લગ્ન કરવાં પડશે...! તો જ અમારા આત્માને શાંતિ થશે.'

'ના, ના પપ્પાજી! એ કોઈ કાળે નહીં બને... હું તો હવે મારું બાકીનું જીવન તમારી સેવામાં જ વિતાવવા માગું છું, એ મારો અડગ નિર્ણય છે અને મને નિર્ણય બદલવાની આદત નથી એ તો તમે પણ જાણો જ છો,

મારે એક ભવમાં હવે બીજો ભવ કરવો નથી...!' શ્રીવા જુસ્સાભેર બોલતી હતી ત્યારે તેના મુખારવિંદ પર એક અલૌકિક આત્મા તરવરતી હતી.

'તારો આ નિર્ણય જો અડગ હોય તો મારો નિર્ણય પણ સાંભળી લે દીકરી... હું તારા માટે ઘરજમાઈ શોધી લાવીશ.'

'ના, મને બીજું લગ્ન મંજૂર નથી જ...'

'સારું, બેટા તું જીતી અને હું હાર્યો, પણ મને અગ્નિદાહ પણ તારે જ આપવાનો છે એ મારો નિર્ણય તો માનીશ ને...?'

'હા... પપ્પાજી...' કહેતી શ્રીવા સસરાને બાઝીને ધુસકે ધુસકે રડી પડી...!

- અર્જુનસિંહ કે રાઉલજી

વરસે સૌથી વધુ ફૂડ વેસ્ટ કરનાર દેશો

દેશ	વેસ્ટ (કિ.ગ્રા)
ઑસ્ટ્રેલિયા	૩૬૧
અમેરિકા	૨૭૮
તુર્કી	૧૬૮
સ્પેન	૧૬૫
જાપાન	૧૫૭
જર્મની	૧૫૪
મેક્સિકો	૧૪૯
ઈટાલી	૧૪૫
મોરોક્કો	૧૩૫
પોર્ટુગલ	૧૩૫
જોર્ડન	૧૩૧
કેનેડા	૧૨૩
ટ્યુનિશિયા	૧૧૨
ફ્રાન્સ	૧૦૬
દ. કોરિયા	૮૫

(ભારત ૫૧ કિલો, ૨૧મા ક્રમે છે.)

તમે અને ધર્મ

વિચારશક્તિનો અભાવ

કોઈ પણ વસ્તુનો વિચાર ન કરતા માત્ર પરંપરાથી ચાલી આવતી રૂઢિઓનું અનુસરણ કરવામાં જ સાર્થકતા સમજનારાઓ જીવનમાં કોઈ પણ જાતનો વિકાસ સાધી શકતા નથી. બુદ્ધિનાં દ્વાર સદંતર બંધ કરીને ઉત્કર્ષ સાધી શકાતો જ નથી. આપણે એ સમજી શકીએ છીએ કે એકડો ઘૂંટતું બાળક ક્રમેક્રમે અભ્યાસ કરતા એક દિવસ પદવીધારી યુવાન બની શકે છે. નાનકડું બી વર્ષો બાદ વિશાળ વૃક્ષમાં ફેરવાતું આપણે જોઈએ છીએ ત્યારે આપણને એ વિચાર ભાગ્યે જ આવે છે કે તો પ્રતિદિન દર્શન, પૂજન, તપ, જપ કરનાર વર્ષોના અંતે કેટલા મહાન થવા જોઈએ! દરરોજ ધાર્મિક કથાવાર્તાઓ સાંભળનારામાં કેટલો તીવ્ર વૈરાગ્ય પ્રગટ્યો હોવો જોઈએ. એમના તપનો પ્રભાવ કેટલો ઉત્કૃષ્ટ હોવો જોઈએ. એમનું મન કેટલું શાંત અને નિર્વિકારી બન્યું હોવું જોઈએ!

છતાં આપણે એવી અનેક ધર્મધ્યાનમાં મગ્ન રહેતી વ્યક્તિઓ આપણી આસપાસ જોઈએ છીએ જેમનામાં કોઈ પણ જાતનું પરિવર્તન થયું ન હોય. એ ની એ કટુ વાણી, સંસાર પ્રત્યે આસક્તિ, એ જ અશાંત મન! એ જોઈને કદી આપણને પ્રશ્ન નથી ઊઠતો કે આ બધી ક્રિયાઓનો હેતુ શો? શિક્ષિત અને અશિક્ષિત વચ્ચેનો ફરક આપણે પારખી કાઢીએ છીએ, સંસ્કારી અને અસંસ્કારીના વિચાર પાણીથી તરત જ જુદા પડી જાય છે. તો તપસ્વી, ધર્મધ્યાનીઓ પણ જરૂર તરત જ પરખાઈ જવા જોઈએ. તપના પ્રભાવથી ચમકતા ચહેરા તરત જ ઓળખાઈ આવવા જોઈએ.

જૈન ધર્મનાં તપ જેટલાં ઉગ્ર તપ ભાગ્યે જ કોઈ બીજા ધર્મમાં હશે. એવાં ઉગ્ર તપો આદરનાર વ્યક્તિઓનાં તપનો પ્રભાવ કેટલો મહાન હોવો જોઈએ! છતાં અત્યારે જૈન ધર્મમાં એવી કેટલી વ્યક્તિઓ નીકળશે કે જેમણે એમના તપના પ્રભાવથી આંતરરાષ્ટ્રીય તો દૂર, પણ દેશમાં પણ પૂર્ણ પ્રસિદ્ધિ મેળવી હોય! આટલાંટલાં સાધુ-સાધ્વીઓ હોવા છતાં એમાંથી એવાં કેટલાં હશે કે જેમને ચરણે મત-પંથ અને ધર્મના ભેદભાવ ભૂલી સર્વ કોમની વ્યક્તિઓ એમના તપના પ્રભાવથી આકર્ષાઈ આવતી હશે?

સર્વસ્વનો ત્યાગ કરી સાધુ થનારાઓમાં મત-પંથના ઝઘડા સાંભળીએ છીએ ત્યારે કેટલું આશ્ચર્ય થાય છે! આત્મચિંતનમાં મસ્ત રહેતા સંતને વળી મત-પંથ શા ને ઝઘડા શા? સાધુઓ અને મત-પંથના ઝઘડા એ વિચાર પણ હાસ્યાસ્પદ લાગે. જેણે વિશ્વને પોતાનું બનાવ્યું છે એવા ત્યાગીઓને મત-પંથનો મોહ સ્વપ્ને પણ સંભવે નહિ. મત-પંથને માટે ઝઘડનાર સાધુ વ્યક્તિ સાધુ હોઈ શકે જ નહિ. જ્યારે આપણે સાધુસમાજમાં ઐક્ય સ્થાપવાની વાતો, સાધુઓ સંમેલન બોલાવવાની વાતો વાંચીએ છીએ ત્યારે એ કેટલું વિચિત્ર લાગે છે. આમ છતાં આપણે કદી બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરતા નથી. આંખો બંધ રાખી ચાલ્યા જ કરીએ છીએ. ક્યાં જઈએ છીએ તેનું પણ આપણને ભાન નથી. સાધુત્વની પૂજાને બદલે વેદપૂજામાં ધર્મ માની લીધા છે. પ્રતિદિન તપ, જપ, પૂજન, દર્શન કરવાં છતાં આપણે આપણા જીવનને તપાસીશું તો એમાં કેટલું પરિવર્તન થયું છે તે સમજાશે. દરરોજ પરમશાંતિના સ્થાનસમા વીતરાગ પ્રભુનાં દર્શન કરવા છતાં આપણામાં કેટલી શાંતિ આવી એ પ્રશ્ન કદી આપણને થાય છે ખરો? આપણામાંથી રાગદ્વેષ, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ જો ધીમેધીમે અદૃશ્ય ન થાય તો આ બધી ક્રિયાનો કંઈ અર્થ જ નથી.

આપણા મનમાં કદી એ પ્રશ્ન ભાગ્યે જ ઊઠે છે કે કયા આદર્શની સિદ્ધિ માટે આપણે આ બધી ક્રિયાઓ કરીએ છીએ. આપણે એવાં અનેક સ્ત્રી-પુરુષો જોઈએ છીએ જેઓ ધાર્મિક ક્રિયાકાંડોમાં મશગૂલ રહે છે અને જાણે ધર્મનો બધો ભાર વહન કરતાં હોય છે એમ આપણને લાગે છે. એમની પાસે પૈસો, પ્રતિષ્ઠા, સંતતી વગેરે બધું હોવા છતાં સંસારત્યાગની ઈચ્છા થતી નથી. ધર્મ માત્ર તેમના જીવનની એક ક્રિયા જ બની રહે છે. અમુક કાર્ય કરવું જોઈએ તેટલા ખાતર અને આ જન્મમાં ધર્મધ્યાન કરવાથી આવતા જન્મમાં સારી ગતિ કે દેવલોક પ્રાપ્ત થશે એવી ભાવનાથી તપ કરનારા અનેક મળી આવશે.

કેટલાક લોકો જ્યારે મુશ્કેલીમાં સપડાય છે ત્યારે તેમાંથી મુક્ત થવા ધાર્મિક ક્રિયાઓ આદરે છે, અનેક જાતની બાધાઓ રાખે છે, ધર્મનો ઉપયોગ પણ સંસારસુખને માટે કરી માનવ

પોતાની ક્ષુદ્રતાનું પ્રદર્શન કરે છે, પરંતુ મોક્ષની પ્રાપ્તિ માટે, આત્મશુદ્ધિ અર્થે ધર્મધ્યાન કરનારા કેટલા મળશે? આપણે નાનીનાની બાબતોમાં જરાય બેદરકાર નથી રહેતા. લગ્ન-વિવાહ વખતે જરાય ભૂલ ન થાય અને બધું કાર્ય બરાબર પાર પડે તે માટે કેટલો પ્રયત્ન કરીએ છીએ! અનેક ગોઠવણો કરીએ છીએ, પણ જેના ખાતર આ માનવજીવન છે, તેના પ્રત્યે આપણે કેટલા બેદરકાર છીએ! આત્માની મુક્તિ અર્થે આપણે કેટલો પ્રયત્ન કરીએ છીએ? મોક્ષને આપણે આપણા જીવનનું ધ્યેય બનાવ્યું છે?

રાત-દિવસ દોડધામ અને ધાંધલભર્યા જીવન પર આપણે વિચાર કરીએ છીએ ખરા? મોટા થવું, ભણવું, પરણવું, મા-બાપ બનવું, સંતાનોને પરણાવવા, સમાજમાં પૈસો અને પ્રતિષ્ઠા પ્રાપ્ત કરવામાં જ આપણા માનવજીવનની પૂર્ણાહુતિ કરી સાર્થકતા અનુભવીએ છીએ. કદી એ કલ્પના પણ કરતા નથી કે શું આ જ વસ્તુઓની પ્રાપ્તિ માટે માનવજીવન છે? તો પછી એવી કઈ વસ્તુ હતી કે જેને મેળવવા માટે મહાવીર પ્રભુ જંગલોજંગલ વર્ષો સુધી રખડયા, એ કઈ વસ્તુ હશે કે જેના આકર્ષણ આગળ એમને સર્વ કાંઈ તુચ્છ જણાયું? આપણા જીવન અને આપણી કોઈ ક્રિયા આદર્શ નથી. બુદ્ધિ હોવા છતાં આપણે તેનો જરાય ઉપયોગ કરતા નથી. બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરનાર નાસ્તિકમાં ખપે છે. બુદ્ધિમાન વર્ગ જ્યારે જુનવાણી વિચારોને અનુસરતો નથી ત્યારે એના પર નાસ્તિકતાનું દોષારોપણ કરવામાં આવે છે.

કોઈ પણ બુદ્ધિમાન વ્યક્તિ આંખો બંધ કરીને આંધળિયા નહિ કરે, પણ સત્યને જરૂર અનુસરશે, તેની બુદ્ધિને સંતોષે એવી વસ્તુને તે જરૂર સ્વીકારશે, પણ શિક્ષિતોમાં શ્રદ્ધા નથી. તેમને તત્ત્વ જાણવાની ઈચ્છા નથી એવો દોષ તેમના પર મૂકવો એટલે પોતાની ઊણપો ઢાંકવાનો પ્રયત્ન કરવા સમાન છે. આ દુનિયામાં એવા પણ લોકો છે જેમની પાસે પૈસા, પદવી, પ્રતિષ્ઠા હોવા છતાં માત્ર આત્માની મુક્તિ કાજે જ તેમણે યુવાન વયમાં સર્વસ્વનો ત્યાગ કરી કઠોર જીવન અપનાવ્યું છે.

આપણે એ જાણવાની કદી કોશિશ પણ નથી કરી કે કેમ કોઈ વૈભવમાં મહાલતી વ્યક્તિ કે જેને ચરણે પ્રતિષ્ઠા આળોટતી હોય તે દીક્ષાનો સ્વીકાર નથી કરતી. આજે આપણા સાધુસમાજમાં એવાં કેટલાં સંત-સતીઓ સાંપડશે કે જેમના સાંનિધ્ય માત્રથી મનુષ્યો સર્વસ્વ ત્યાગવા તૈયાર થઈ જાય. ઉપદેશના એક પણ અક્ષર વિના

જેના ચરણે આત્માર્થીઓ જીવન ધરી દે એવા કેટલા તપસ્વીઓ નીકળશે? આત્માનંદમાં મસ્ત બનેલા શ્રમણોને ગચ્છ કે પંથ સાથે કંઈ સંબંધ નથી હોતો. જ્યાં જ્યાં ત્યાગમૂર્તિ વિચરે ત્યાં ત્યાં કલેશનું નામોનિશાન ન રહે. તેઓ તો તેમના આનંદમાં જ મસ્ત હોય છે.

આપણે એ પણ કદી નથી વિચાર્યું કે જે જૈન ધર્મ એના ઉદાર સિદ્ધાંતોથી વિશ્વધર્મ બનવો જોઈએ, તેને બદલે એક નાની સંખ્યાની મિલકત કેમ બની રહ્યો છે. ધર્મના સિદ્ધાંતોના પ્રચારની જવાબદારી ગૃહસ્થોની નહિ, પણ સાધુસમાજની હોય છે. સત્ય જાણી બીજાને સમજાવવાનું કાર્ય એમનું હોય છે. જે સમાજ બુદ્ધિનો જરાય ઉપયોગ ન કરે તેનો વિકાસ પણ કયાંથી સંભવે? જ્યારે આપણા જીવનનું કેન્દ્ર આત્માની મુક્તિ બનશે ત્યારે ઝઘડાઓ આપોઆપ અદૃશ્ય થઈ જશે. વિચારશક્તિનો ઉપયોગ કરી સાચું-ખોટું પારખતા શીખવાથી ખોટા ભ્રમો દૂર થશે અને નિરર્થક જતી શક્તિઓનો ઉપયોગ આત્મવિકાસમાં કરી શકાશે.

મિત્રતા

સહુની સાથે સહકાર સાધો, એકતા ને અનુરાગથી આગળ વધો, બધાયની સાથે મૈત્રીભાવ કેળવો, સહુના સાચા મિત્ર બનો, સાચી મિત્રતા બાંધો, પણ ફોગટ વાતો કર્યે મિત્રતા નહિ બંધાય. મિત્રતા માટે જોઈએ વાણી અને વર્તનની એકરૂપતા, પ્રેમાળ પ્રકૃતિ, શાંત સ્વભાવ, ઉરની ઉદારતા, ગુણગ્રાહકતા, વેરભાવ નહિ પણ પ્રેમભાવ, સંકટ સમયે કંટકરૂપ ન બનતા સહકાર ને સદ્ભાવના, આ બધાં સોનેરી સૂચનો જ મિત્રતાને મજબૂત કરવાનાં સાધનો છે. તો જ પરસ્પર મિત્રતાનો સંબંધ અકબંધ રહી શકે.

આટલું જાણ્યા કે સમજ્યા પછી ખરી વિચારણાની હવે જરૂર રહે છે કે ખોટો ડોળ, દંભ, મોહ કે ઉતાવળિયો સ્વભાવ, હૃદયનું છીછરાપણું, દોષ કે દુર્ગુણો જોવાની દૃષ્ટિ, વેરવૃત્તિ, સંકુચિત મનોદેશા, ઈર્ષ્યા, અભિમાન આ બધા દુર્ભાવો દોસ્તીને બદલે દુશ્મનો વધારવાનાં જ કારખાનાં છે. માટે એ કારખાનાંથી દૂર રહો, એનું દ્વાર ખોલવા માટે ભૂલેચૂકે તમારા હાથ લંબાવશો નહિ. પછી જોઈ લો કે આખું વિશ્વ તમારું મિત્ર બને છે કે નહિ?

માન સન્માન અને અપમાન

માન એટલે આબરૂ, પ્રતિષ્ઠા, સદ્ભાવ, આદર કે સત્કાર. સન્માન એટલે જાહેરમાં વખાણ કરવા કે સન્માનપાત્ર કે ખિતાબ વગેરે આપી ગૌરવ પ્રદાન કરવું. જ્યારે અપમાન એટલે કોઈનો અનાદર, તિરસ્કાર, અપજશ, બદનામી કે અપકીર્તિ કરવી. હકીકતમાં માન-સન્માન અને અપમાન એ એક સિક્કાની બે બાજુ જેવા છે. જો તમે કોઈને માન આપો છો તો તમને પણ એમના તરફથી માન મળે છે, પરંતુ જો તમે કોઈનું અપમાન કરો છો તો બદલામાં તમને પણ વહેલો કે મોડો અપમાનનો અનુભવ કરવો જ પડતો હોય છે. આ તો “જેવું વાવો તેવું લણો” જેવી સીધી, સાદી અને સરળ વાત છે. Whatever you want, give it first, you will definitely get it back. It's that simple, give and take. જે આપશો એ જ પાછું મળશે, પછી તે માન હોય, સન્માન હોય કે પછી અપમાન હોય! ફક્ત પ્રેમ નહીં પણ. માન-સન્માન અને ઈજ્જત હોવા જોઈએ. પડદા પર બહુ જ ચાલેલી “ઈંગ્લિશ વિંગ્લીશ” ફિલ્મમાં શ્રીદેવીએ કહ્યું હતું કે, “સિર્ફ પ્યાર નહીં, સન્માન-ઈજ્જત ભી હોની ચાહીએ”.

આપણા વ્યવહારોમાં માત્ર પ્રેમ હોવો પૂરતું નથી, પ્રેમની સાથે સાથે માન અને સન્માનનો ભાવ પણ હોવો જ જોઈએ. કોઈને પણ વાત વાતમાં ઉતારી પાડવું કદાચ સહેલું છે, પરંતુ સામેની વ્યક્તિનું માન જાળવીને તેને યોગ્ય ઈજ્જત આપવાથી અરસપરસ આપણું પણ માન-સન્માન અને ઈજ્જત વધે છે એનો આપણને સહુને કદાચ ક્યારેક ને ક્યારેક અનુભવ થતો જ હોય છે.

આપણે કોઈને માન આપીએ એમાં આપણે કંઈ જ ગુમાવતા નથી હોતા, પણ હકીકતમાં તો બધું મેળવતા હોઈએ છીએ. સામેની વ્યક્તિને માન આપીને કોઈ ખાસ પ્રયાસ કર્યા વગર જ. આપણે કેટલાય માણસોની ભલમનસાઈ કે શુભેચ્છાઓ અને ભલી લાગણીઓ મેળવતા હોઈએ છીએ. સામા માણસને માન આપવાથી આપણી પોતાની એક સારા સજ્જન તરીકેની છાપ ઊભી થતી

હોય છે, જે ભવિષ્યમાં ક્યારેક આપણા માટે ઘણી બધી લાભકર્તા પૂરવાર થઈ શકે છે. ધ્યાનમાં રાખજો કે, માન જોઈતું હોય તો માન આપો.

એક નગરમાં એક માણસ પાસે એવી વિદ્યા હતી કે તે અમુક શબ્દો બોલે કે તરત જ તે અદૃશ્ય થઈ જાય. એ બધાને જોઈ શકે પણ એને કોઈ જ જોઈ શકે નહીં. એ ગામના રાજાને થયું કે આવી વિદ્યા તો મારી પાસે હોવી જ જોઈએ. જો આ વિદ્યા હું હાંસલ કરી લઉં તો આખા નગરમાં હું અદૃશ્યરૂપે ફરીને જાણી શકું કે મારા નગરના લોકો મારા વિશે અને મારા નગરની વ્યવસ્થા માટે શું વિચારે છે. પોતાના પ્રધાનને કહીને રાજા એ માણસને પોતાની પાસે બોલાવીને બાજુમાં બેસાડે છે. એ માણસને આ અદૃશ્ય થવાની વિદ્યા શીખવાડવા માટે કહે છે. એ માણસ રાજાને આ વિદ્યા શીખવાડવાની કોશિશ કરે છે, પણ કોણ જાણે કેમ રાજાના મગજમાં આ વિદ્યા બેસતી નથી. માણસ ઘણી કોશિશ કરે છે, પરંતુ રાજા શીખી શકતો નથી. રાજાને નવાઈ લાગે છે કે આવા સહેલા શબ્દો પણ એને કેમ યાદ રહેતા નહીં હોય. ત્યારે કોઈકે રાજાને સલાહ આપી કે “રાજા તમને જો આ વિદ્યા શીખવી હોય તો તમે આ માણસને ઊંચા સ્થાને બેસાડો અને તમે નીચે બેસો, ગુરુનું સ્થાન હંમેશાં શિષ્ય કરતાં ઊંચું હોવું જોઈએ.” ચમત્કાર થાય છે કે જેવો એ માણસને ઊંચા સ્થાને બેસાડીને રાજા નીચે બેસે છે કે તરત જ તેને આ વિદ્યાના શબ્દો યાદ રહી જાય છે અને રાજા આ વિદ્યા શીખી લે છે. ગુરુનું જો યોગ્ય માન-સન્માન જાળવવામાં આવે તો શિષ્ય અવશ્ય ગુરુ પાસેથી જ્ઞાન ગ્રહણ કરી શકવા સમર્થ બની શકે છે.

પ્રત્યેક મનુષ્યમાં માન અને સન્માન મેળવવાની એક વૃત્તિ છૂપાયેલી જ હોય છે, જેથી તેને જે માન આપે તેના પ્રત્યે સ્વભાવિકપણે તે આકર્ષાય છે અને તેના માટે એના દિલમાં પ્રેમની લાગણી ઉદ્ભવતી હોય છે. આપણે જ્યારે કોઈક ક્ષેત્રે સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરીએ તો એનો અર્થ એ નથી થતો કે આપણને હવેથી માન

મેળવવાનો પરવાનો મળી ગયો. માન કે સન્માન એ કોઈ માગવાની કે મેળવવાની ચીજ નથી.

એક તેજસ્વી યુવાને વિદેશમાં રહીને પોતાના ક્ષેત્રમાં ઝળહળતી સફળતા મેળવી હતી અને તે જ્યારે સ્વદેશ પાછો ફરશે ત્યારે સમાજના જ્ઞાતિજનો તરફથી તેનું ભવ્ય સ્વાગત-સન્માન કરવામાં આવશે એવી તે અપેક્ષા રાખતો હતો, પણ બન્યું એવું કે એ સ્વદેશ પાછો ફર્યો ત્યારે સમાજમાં તેની સિદ્ધિની ખાસ કોઈ નોંધ લેવામાં ન આવી. આથી તે બહુ જ દુઃખી દુઃખી રહેવા લાગ્યો. તપાસ કરતાં એને ખ્યાલ આવ્યો કે એ માટે બીજો કોઈ જ જવાબદાર ન હતો, પણ તેનો પોતાનો અતડો અને અભિમાની સ્વભાવ જ જવાબદાર હતો. પોતાની સફળતા માટે ક્યારેય પણ સમાજે આપેલા યોગદાનની તેણે કદર કે પ્રશંસા કરી નહોતી.

માણસ એ એક સામાજિક પ્રાણી છે. A man is a man plus circumstances around him. માણસનું વ્યક્તિત્વ એ તેની આસપાસના સંજોગો અને પરિસ્થિતિઓ વડે જ ઘડાતું હોય છે. કોઈ પણ માણસનું ભવિષ્ય એ એકલો જ ઘડી શકતો હોતો નથી. એ ક્યારેય પણ ભૂલાય નહીં કે સમાજના અન્ય કેટલાય લોકોએ ભૂતકાળમાં આપેલા ભોગ અને સમર્પણ થકી જ આજે કેટલાય યુવાઓના ભવિષ્યનું ઘડતર થતું હોય છે. કોઈ પણ માણસ બીજાઓના સાથ અને સહકાર થકી જ આગળ આવતો હોય છે.

હકીકતમાં જીવનમાં ક્યારેય પણ પોતાની જાત માટે વધારે પડતી અપેક્ષાઓ સેવીને આપણે બહુ જ મહાન છીએ એવો કોઈ ગર્વ રાખવાનું કોઈ જ કારણ નથી. સમાજમાં દરેક વ્યક્તિનું એક આગવું પોતાનું ચોક્કસ સ્થાન હોય છે. વિરાટ વિશ્વમાં આપણી સિદ્ધિઓ આપણા માટે ક્યારેક ભવ્ય હોય એવું બની શકે ખરું, પણ આ તો બહુરત્ના વસુંધરા. કોઈ પણ રેકોર્ડસ આખરે તો તૂટવા માટે જ સર્જાતા હોય છે. કેટલાક માણસોને હંમેશાં સ્પર્ધાઓ બહુ જ ગમતી હોય છે કારણ કે એનાથી તે યેનકેન પ્રકારે જીતી જઈને પોતાનું મહત્ત્વ અન્યો કરતા વધારે છે એવું પુરવાર કરવા ઈચ્છતા હોય છે. આવા માણસો સતત આવા ‘પ્રુવીંગ મોડ’માં જ જીવતા હોય છે. જોકે આવા પ્રકારની વૃત્તિ યોગ્ય નથી. દરેકને

એના યથાયોગ્ય સમયે ઉચિત માન-સન્માન મળી જ રહેતા હોય છે. આવા મનુષ્યો કેટલીક વખત બહારથી ના ના કરતા રહીને અન્ય વ્યક્તિઓ પાસેથી કાલાવાલા કરાવતા હોય છે કે સામા માણસને પ્રસન્ન કરવા માટે એ કહે એમ કરતા હોય છે. ઇતિહાસ સાક્ષી પૂરે છે કે જે માણસો માન કે સન્માનની અપેક્ષા રાખ્યા વગર નિરપેક્ષ ભાવે પોતાના શુભ કાર્યોમાં લાગ્યા પડ્યા હોય તેમના યોગદાનની કદર ઉચિત સમયે સમાજ કરતો જ હોય છે અને તેમના સેવાકાર્યોને સ્વીકૃતિ મળતી જ હોય છે.

સમાજમાં નિરપેક્ષ ભાવે થઈ રહેલા કાર્યોમાં ‘મા’ની ભૂમિકાની અવશ્ય નોંધ લેવા જેવી છે. મા એ મા જ હોય છે! મા ને કેવા સંતાન પસંદ હોય તો એનો જવાબ છે કે મા ની કોઈ અપેક્ષા નથી હોતી, મા પોતાના સંતાને એ જેવા હોય એવા એમનામાં જે પણ ગુણો કે અવગુણો હોય, મા પોતાના સંતાનોને સમગ્રતયા-સંપૂર્ણપણે ચાહે છે. તેની કોઈપણ જાતની માગણી કે અપેક્ષા નથી હોતી. મા તેના સંતાનો માટે ગમગીની વખતે આશ્વાસન હોય છે. નિરાશાની પળોમાં આશા હોય છે અને નબળાઈ વખતે એ એમની તાકાત હોય છે. મા પ્રેમ, દયા, કરુણા અને ક્ષમાનો શ્રોત હોય છે. માને માન આપો કે તેનું અપમાન કરો. એ ક્યારેય પણ પોતાના સંતાનોનું બૂરું ઈચ્છી કે કલ્પી સુધ્ધાં શકતી નથી. એ ક્યારેક કદાચ સહન ન થાય તો સંતાનોને વઢી લેશે કે એકાદ ખૂણામાં જઈને આંસુ સારી લેશે, પણ તેના હૃદયમાં પોતાના સંતાનો માટે ક્યારેય પણ બૂરી કે અમંગળ લાગણીઓ તો નહીં જ હોય. માતા-પિતાનું સ્થાન અને તેમનું પ્રદાન અનેરું હોય છે. આપણે સહુએ તેમનું યથાયોગ્ય માન-સન્માન જાળવવું જ જોઈએ. ગમે તેટલી સમૃદ્ધિની છોળો ઉછળતી હોય કે સોનાનો વરસાદ વરસતો હોય, એનો આપણા માટે કોઈ જ અર્થ નથી. આવા માણસોના ઘેર કોઈ જતું નથી હોતું.

ચાલો, આપણે સહુને નિરપેક્ષ ભાવે સાચા દિલથી માન આપીએ અને સહુના હૃદયમાં અનેરું સ્થાન પ્રાપ્ત કરી સહુનું બહુમાન મેળવીએ.

-જાદવજી કાનજી વોરા

હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલિ

જન્મ :
તા.૨૬-૦૩-૧૯૬૪

અરિહંત શરણ :
તા.૧૩-૦૭-૨૦૨૧

સ્વ. મિલનભાઈ વિનયચંદ્ર મહેતા

(અમરનગર નિવાસી, હાલ કોલકાતા)

અંજલિ આપતા હૈયું તૂટે છે, શ્રદ્ધાંજલિ લખતા શબ્દો ખૂટે છે,
કુદરતના ખજાનાને ખોટ પડે ત્યારે, ઘરતીના પુષ્પોને ચૂંટે છે.

દેહનો વિલય થાય છે પરંતુ આત્માનો વિલય થતો નથી. અમારા હૃદયમાંથી આપની સ્મૃતિનો ક્યારેય વિલય થશે નહીં. આપનો વાત્સલ્યભર્યો સ્વભાવ, કૌટુંબિક ભાવના, પરગજુપણાનો ગુણ અને પરિવાર પ્રત્યેની લાગણી ચિંરજીવ રહેશે. આપનું ધર્મપરાયણ અને પરોપકારી જીવન સદા સ્મરણમાં રહેશે. આપના સુસંસ્કારો અને નિઃસ્વાર્થ સેવાના મૂલ્યોનું સ્મરણ કરીને અમે નત મસ્તકે આપને હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલિ અર્પીએ છીએ. પ્રભુ આપના આત્માને પરમ શાંતિ અર્પે તેવી પ્રાર્થના છે.

લિ.

પિતા	: સ્વ. વિનયચંદ્ર જીવરાજ મહેતા	માતા	: સ્વ. ધીરજબેન વિનયચંદ્ર મહેતા
પત્ની	: લીનાબેન મિલનભાઈ મહેતા		
પુત્ર	: શ્રેણિક મિલનભાઈ મહેતા	પુત્રવધુ	: અ.સૌ. અમી શ્રેણિકભાઈ મહેતા
પુત્રી	: અ.સૌ. વિરાલી આકાશકુમાર મહેતા	જમાઈ	: આકાશકુમાર ભાવેશભાઈ મહેતા
બેન	: અ.સૌ. રીટાબેન વિપુલકુમાર શાહ	બનેવી	: વિપુલકુમાર કનકરાય શાહ
બેન	: અ.સૌ. વંદનાબેન દિપેનકુમાર મહેતા	બનેવી	: દિપેનકુમાર વસંતરાય મહેતા
ભાણેજ	: પ્રતિક વિપુલભાઈ શાહ	ભાણેજ	: અમિત દિપેનભાઈ મહેતા
પૌત્રી	: ઘીયા શ્રેણિકભાઈ મહેતા		

તથા સમસ્ત મહેતા પરિવારના જય જિનેન્દ્ર

આભાર : આ દુઃખમાં સહભાગી થઈને સાંત્વના આપવા બદલ સહુનો આભાર

નિવાસસ્થાન : ૧૩, પ્રિયનાથ મલ્લિક રોડ, વૃંદાવન એપાર્ટમેન્ટ, ફ્લેટ નં.૪બી,
કોલકાતા - ૭૦૦ ૦૨૬. મોબાઇલ : ૭૭૭૩૮૯ ૭૪૧૬૦ / ૯૯૦૩૧ ૨૭૮૭૮.

ગિરનારના ૯૯૯૯ પગથિયા ક્યારે અને કોને બનાવ્યા ?

જાણો તેનો આખો ઇતિહાસ મિત્રો... જૂનાગઢની વાત આવે ત્યારે મગજમાં એક જ વસ્તુ આવે છે એ છે જૂનાગઢમાં આવેલો ગરવો ગિરનાર, ગિરનાર દરેક વ્યક્તિ માટે આસ્થાનું પ્રતિક છે. દર વર્ષે લોકો શ્રદ્ધાળુઓ ગિરનાર ચડવા માટે આવે છે. ગિરનાર પર... શ્રી નેમિનાથદાદાની ટૂંક (કુલ ૧૪ ટૂંક) શ્રી અંબિકા માતા અને ટોચ પર શ્રી નેમિનાથદાદાની મોક્ષ કલ્યાણક ટૂંક અને શ્રી દત્તાત્રેય ભગવાનનો વાસ છે. તમે પણ ઘણી વખત ગિરનારના પગથિયા ચડીને યાત્રા કરવા માટે ગયા હશો, પણ શું તમે ક્યારેય વિચાર્યું છે કે આ બધા પગથિયા કોણે બનાવ્યા? કેવી રીતે બનાવ્યા? તો ચાલો જાણીએ તેનો પૂરો ઇતિહાસ.

મિત્રો, ગિરનાર તથા તેના પગથિયા ના બાંધકામ સાથે એક મોટો ઇતિહાસ જોડાયેલો છે. આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે ગિરનાર એ ગુજરાતનો સૌથી ઊંચો પર્વત છે. આખું વર્ષ લોકો અહીં યાત્રા કરવા માટે આવે છે અને દેવદિવાળીને સમયે લોકો લીલી પરિક્રમા નો પણ આનંદ માણે છે.

આ વાત સદીઓ પહેલાની છે કે જ્યારે ગુજરાતને વિજય બનાવીને ઉદયન મંત્રી રણછાવણીમાં પોઢ્યા હતા. પરંતુ યુદ્ધના કારણે તેનું શરીર જખમી બની ગયું હતું. યુદ્ધમાંથી વિજય બનીને પાછા આવતી વખતે તેઓ મૃત્યુ પામ્યા હતા. આ સમય દરમિયાન તેણે પોતાના પુત્રને એક પત્ર આપ્યો હતો.

જ્યારે તેના પુત્ર આ સંદેશ વાંચ્યો ત્યારે તેમાં જણાવ્યું હતું કે “મારી ઈચ્છા એ છે કે શેત્રુંજય પર યુગાદિદેવ મંદિરનું હું નવસર્જન કરું અને ગિરનાર તીર્થ પર હું પગથિયાં કંડારું.” પિતાનો આ સંદેશ વાંચીને તેના પુત્ર બાહડ મંત્રીએ શેત્રુંજય પર યુગાદિદેવનું મંદિર બનાવડાવ્યું. તેમને મહામાત્ય ઉદયનની એક ઈચ્છા તો પૂરી કરી. પણ હવે ગિરનાર તીર્થ પર પગથિયાં બનાવવાનું બાકી હતું. એ ઈચ્છા પૂરી કરવાની બાકી હતી.

તેના પિતાના જણાવ્યા અનુસાર બાહડ મંત્રી ગીરનાર પર પગથિયા બનાવવા માટે જૂનાગઢ આવ્યા. અહીં તેઓએ પર્વત ઉપર ઉંચી ખડકો અને ભેખડો જોઈ. તેઓએ પર્વતનો વિરાટ ઘેરાવો અને વાદળ સાથે વાત કરતાં શિખરો જોયા.

તેઓ આ બધું જોઈને શરૂઆતમાં મૂંઝાઈ ગયા કે આટલા બધા વિરાટ પર્વત ઉપર રસ્તો કઈ રીતે બનાવો. તેઓની સાથે આવેલા શિલ્પીઓએ ઘણી બધી મહેનત કરી પરંતુ કોઈને સમજાતું ન હતું કે રસ્તાની શરૂઆત ક્યાંથી કરવી.

બાહડ મંત્રીએ ખૂબ જ વિચાર્યું અને ખૂબ માથાકૂટ કરી તેમ છતાં તેને સમજાતું ન હતું કે ગિરનાર માટેનો રસ્તો ક્યાંથી પસાર કરવો. ત્યારબાદ તેને ગિરનારની રક્ષા કરનાર મા અંબા ની યાદ આવી. તેઓ સંકલ્પ કરીને માતા અંબાના ચરણોમાં બેસી ગયા. તેના મનમાં માત્ર એક જ વાત હતી કે એ માતા તું મને રસ્તો બતાવો કે હું કેવી રીતે ગિરનાર ચડવા ના પગથિયા બનાવી શકું. જેથી હું મારા પિતા ને આપેલ વચન માંથી મુક્ત થઈ શકું.

તેઓએ માતાના આશિર્વાદ લેવા માટે ઉપવાસ શરૂ કર્યો, દિવસો વીતવા લાગ્યા ત્રણ દિવસ થઈ ગયા મંત્રી ને વિશ્વાસ હતો કે અણધારી રીતે માતા મારી આ સમસ્યાનો ઉકેલ જરૂર લાવશે. અને બન્યું પણ એવું જ તેમનો વિશ્વાસ સાચો ઠર્યો. ત્રીજા ઉપાસના અંતિમ દિવસે માતા અંબા હાજર થયા અને કહ્યું કે હું જે રસ્તે અક્ષત વેરતી જાઉં, એ રસ્તે પગથિયાનું સર્જન કરજે.

આ સાંભળીને મંત્રી ખૂબ ખુશ થયા. વાતાવરણ ની અંદર આનંદ છવાઈ ગયો. માતા અંબિકા ગિરનારમાં મુશ્કેલ રસ્તાઓ વચ્ચે ચોખા કરતા ગયા અને માતાના રસ્તે રસ્તે પગથિયાના ટાંકણા પડતા ગયા. એક ક્ષણ તો એવી પણ આવી કે જ્યારે વાતાવરણ ની અંદર ટાંકણાઓનો ધ્વનિ જ ધૂમી વળ્યો. આટલું કર્યા બાદ ઋણમુક્તિના આનંદથી બાહ્ય આનંદિત થઈ ગયો અને ત્રેસઠ લાખના ખર્ચા પછી ગિરનારના પગથિયા બન્યા અને ગિરનારના તીર્થની વાટ કઈંક સહેલી થઈ.

તો મિત્રો તમને જણાવી દઈએ કે આજે આપણે માત્ર ને માત્ર બાહડ મંત્રીના કારણે ગિરનાર ની જાત્રા આટલી આસાનીથી કરી શકીએ છીએ. એ માણસને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ કે જેણે ગિરનાર પર પગથિયા બનાવડાવ્યા. જેના લીધે આપણે ખૂબ આસાનીથી શ્રી નેમિનાથદાદા, શ્રી અંબિકા માં તથા દત્તાત્રેયનાં દર્શન કરી શકીએ.

જય ગિરનાર જય નેમિનાથ

જય જય ગરવો ગિરનાર.

હાસ્યમય જીવન

હસતા રહો, હસાવતા રહો, જીવનને હસતું રાખો.
 હાસ્યમય જીવન એ પ્રસન્ન જીવન છે.
 જીવનમાં આવતા રડવાના પ્રસંગે હળવાશથી રડી લો,
 મનને હલકું કરી લો, દુઃખ, તકલીફ, મુશ્કેલીઓને
 સ્વીકારીને ચાલો. બધામાંથી મન હળવું થશે.
 હસતા રહી જીવનને આનંદમય રાખો.
 જીવનમાં ખુશ રહેવા હસતાં રહેવું એ જ સારો ઉપાય છે.
 શું આ વાંચીને હસવાનું શરૂ કર્યું?
 આપનું હાસ્ય બીજાને પણ અસર કરે છે.
 આપનું હાસ્ય આપનું વ્યક્તિત્વ વધારે છે.
 સૌનું હાસ્ય વાતાવરણને આનંદિત,
 હળવું અને પ્રસન્ન બનાવે છે.
 કેમ, આટલું તો કરશો ને?
 હસતાહસતા કોઈને પણ તમારા બનાવી શકો છો.
 હસતાહસતા એકબીજાના થઈને રહીએ.
 જો તમે હસો તો નક્કી બીજાના મનમાં વસો.
 શું તમે તમારા મિત્રો સાથે હસીને વાત કરો છો?
 શું તમે તમારા ઘરના દરેક સભ્ય સાથે હસીને વાત કરો છો?
 શું તમે તમારાં દરેક સગાં-સંબંધી સાથે હસીને વાત કરો છો?
 હંમેશાં હસતો ચહેરો રાખો.
 જેના માટે તમારે કાંઈ જ આપવાનું નથી
 પરંતુ તમે જરૂર કાંઈક મેળવશો.
 શું તમે આટલું કરશો?

- રમેશભાઈ ધીરજલાલ કોઠારી

મારે સ્કૂલે જાવું છે

સ્કૂલનો યુનિફોર્મ પહેરીને
 બે ચોટલા વાળીને
 દફતર અને વોટર બેગ લઈને
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે બધાની જોડે સવારની પ્રાર્થના કરવી છે
 મારે બધા વિષયોના પિરિયડ ભરવા છે
 મારે બધા શિક્ષકોનો આભાર માનવો છે
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે બધી બહેનપણીઓને મળવું છે
 મારે બોર્ડ પર ચોકથી લખવું છે
 મારે રિસેસમાં મિત્રો જોડે નાસ્તો કરવો છે
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે બોર, આંબલી અને વરિયાળીનો સ્વાદ માણવો છે
 મારે સ્કૂલની પિકનિકમાં જવું છે
 મારે સ્કૂલના ઘંટનો અવાજ સાંભળવો છે
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે ડ્રોઈંગ બુકમાં દોરવું છે
 મારે લેબમાં અખતરા કરવા છે
 મારે પી.ટી.માં કસરત કરવી છે
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે ચોપડીને પૂંઠા ચડાવવા છે
 મારે નોટબુકમાં લેસન કરવું છે
 મારે સાંકળી અને ખો-ખો રમવું છે
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.
 મારે ફરી મારું બાળપણ માણવું છે
 મારે ફરી એ સોનેરી સમયનને જીવવો છે
 એટલે જ
 મારે પાછું સ્કૂલે જાવું છે.

- કિંજલ સંઘવી

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ
મુંબઈની ભેટની રકમ નીચે લખેલ બેંકના
ખાતાનાં જમા કરશોજી

NAME : SHRI SORATH VISA SHRINALI JAIN SAMAJ

BANKER : BANK OF BARODA,

M. J. MARKET, MUMBAI - 400 003.

S. B. A/C NO.: 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO (આ કોડમાં પાંચમું કેરેક્ટર ઝીરો છે.)

MICR : 40012047

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટની રકમ નીચે લખેલ
બેંકના ખાતામાં જમા કરશોજી.

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

BANKER : UNION BANK OF INDIA,

PRINCESS STREET, MUMBAI - 400 002.

S. B. A/C NO.: 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

સરનામામાં ફેરફાર

Mayur D. Sheth

801, BLU Quince, Near Nishal Arcade,
Nishal Circle, PAL-ADAJAN, Surat-395009
M. 9979910750

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર
મંડળની ભેટ નીચે લખેલ બેંકના ખાતામાં
જમા કરશોજી

SHRI SORATH VISHASHRIMALI
SHUBHECHHAK MITRA MANDAL

BANKER : BANK OF INDIA,

bullion exchange branch, Mumbai

A/C NO.: 000810100006108

IFSC CODE NO.: BKID0000008

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ,
સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને મોબાઈલ
No.: 9833500508ના વોટ્સએપ ઉપર મોકલી આપવા
વિનંતી)

સંસ્થા સમાચાર

આપણા સમાજની ઓફિસ લોકડાઉનના હિસાબે બંધ છે.
તો સહુએ નોંધ લેવા વિનંતી.

સમાજના જે પણ ભાઈ અથવા બહેનને કોઈપણ લેખ અથવા
કવિતા અથવા શ્રદ્ધાંજલિની વિગત મોકલવી હોય તો નીચે
આપેલા ઈમેલ આયડી પર મોકલશો.

આપણા સર્વે સભ્યભાઈઓને નમ્ર વિનંતી કે આપ સહુ
વેબ-સાઈટ માટે આપના કુટુંબના વડિલનું નામ અને
એડ્રેસ તથા મોબાઈલ નંબર સાથે રજીસ્ટર કરો.

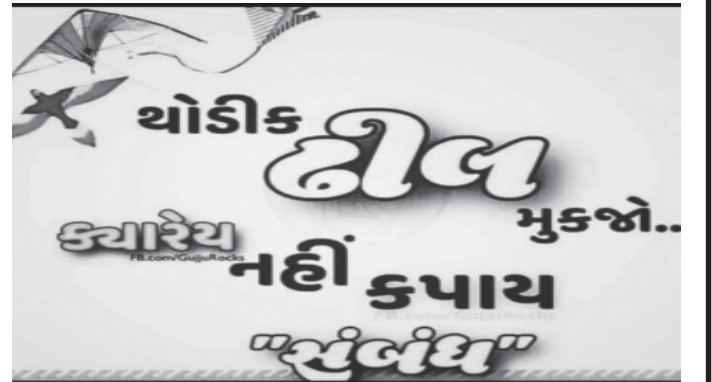
Website Registration માટેનો

Mobile No. 9321775805

Email : kirtimehta.kd@gmail.com

લોકડાઉન હોવાથી ડાયરેક્ટ મેલથી મોકલવું હિતકારક છે.

હંમેશા આવા વ્યક્તિને
સંભાળીને રાખો
જેણે તમને ત્રણ ભેટ આપી છે
સાથ, સમય અને સમર્પણ

BIO - DATA

Personal Details

Name:- Ashita Atulkumar Koradia
Date of Birth:- 01-02-1994
Place of Birth:- Mumbai
Religion:- Jain Gujrati
Samaj:- Shree Sorath Visha Shrimali Jain Samaj. (S.V Samaj)
Native Place:- Kharchiya-Vaku (Junagadh)
Work At:- Job In Practicing Firm of Company Secretaries
Hobbies:- New Task, Listening Music & Outing

Education

Professional Degree:- Company Secretary. (C.S)
Master of Commerce:- University of Mumbai
Bachelor of Commerce:- Prahladrai Dalmia Lions College

Family Details

Fathers Name:- Atul Babulal Koradia
Mothers Name:- Meena Atulkumar Koradia
Younger Sisters Name:- Priya Atulkumar Koradia
Moshal:- Vora Family from Magarwalla at Junagadh

Contact Details

Contact:- 9869172637/8788544103
Email ID:- Atulkoradia63@gmail.com/aasukoradia@gmail.com
Residence:- B/408, Jay Milan Apt-2, Devchand Nagar, Bhayander (West), Thane - 401 101.

ભેટની યાદી

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ,
મુંબઈમાં ભેટની યાદી

તારાયંદ ધનજી તબીબી રાહત ફંડ

૧,૦૦૦/- શ્રી મનહરભાઈ અમૃતલાલ મહેતા તરફથી
સ્વ. વિમલાબેન મનહરભાઈ મહેતાના
આત્મશ્રોયાર્થે

અનાજ વિતરણ

૧,૦૦૦/- શ્રી મનહરભાઈ અમૃતલાલ મહેતા તરફથી
સ્વ. વિમલાબેન મનહરભાઈ મહેતાના
આત્મશ્રોયાર્થે

શુભેચ્છક આર્થિક સહાય ખાતે

૨,૦૦૦/- શ્રી મનહરભાઈ અમૃતલાલ મહેતા તરફથી
સ્વ. વિમલાબેન મનહરભાઈ મહેતાના
આત્મશ્રોયાર્થે

મુખપત્ર આજીવન સભ્ય

૧,૫૦૦/- કિર્તી એફ. મેહતા,
૧૦-બી, પડુપુકુર લેન, તેરાપંતી હાલની
બાજુમા, પી. એસ. બેલેગંગ,
કોલકતા - ૭૦૦ ૦૨૦.
મો.: ૯૩૩૦૩૩૦૪૦૦

દિવાલ

હું જોઉં છું, તમારી અંદર, તમારી અને સત્યની વચ્ચે
કોઈ મોટો પર્વત નથી. ધુમાડાની આછીપાતળી રેખા છે.
ધારો તો એક પળમાં તમે એને દૂર કરી શકો અને નહીં
ધારો તો જન્મોજન્મ એ ટકી રહે. તમારી અને તમારા મૂળ
સ્વરૂપ વચ્ચે એક પાતળી દીવાલ સિવાય બીજું કંઈ નથી
અને વિચારો તો પાણીના પરપોટા છે. એના હોવા ન
હોવાથી શો ફેર પડે?

પરંતુ આટલી અમથી દીવાલે - જે ધુમાડાની રેખા
જેવી કે પાણીના પરપોટા જેવી છે, તમને બહુ
રક્ષણપાટ કરાવ્યો છે અને જે રીતે તમે ભટક્યા છો
તેનો હિસાબ લગાવીએ તો લાગે કે હિમાલય ઊભો
છે!

આંખોમાં રેતીનો નાનકડો કણ છે, પણ જો આંખ બંધ
થઈ ગઈ તો અસ્તિત્વ દેખાતું બંધ થઈ જાય. આંખોમાં
કોઈ પર્વત પડે એની જરૂર નથી, માત્ર રેતીનો એક કણ જ
આંખોને બંધ કરી દેવા પૂરતો છે. તમારી આંખોમાં
રેતીના કણથી વધારે કંઈ નથી, પણ વિશ્વાસ જોઈએ -
આંખો ઉઘાડવાનો. જાગવાનું સાહસ જોઈએ. તમે સંકલ્પ

કરો એટલે પેલી ધુમાડાની રેખા અદૃશ્ય થઈ જશે. બીજું
કંઈ કરવાની જરૂર નથી. માત્ર એટલો વિશ્વાસ જાગે કે
મુશ્કેલી તો બહુ નાની છે અને તમે તો ઘણા મોટા છો.
બસ, આટલો ભરોસો થાય તો મુશ્કેલી દૂર થાય. પણ
તમે તો ધારી લીધું છે કે મુશ્કેલી બહુ મોટી છે અને તમે
ઘણા નાના છો. તમારા કહેવાતા ધર્મગુરુ પણ તમને એ
સમજાવતા આવ્યા છે કે તમે બહુ નાના છો અને મુસીબત
ઘણી મોટી છે. તેઓ તમારો આત્મવિશ્વાસ હણી લે છે.
તેઓ તમને એવો અહેસાસ કરાવે છે કે તમે પાપી છો.
તમારા પગ નીચેની જમીન ખસેડી લે છે. તેઓ તમારા
જન્મોજન્મોનાં પાપ અને કર્મોનો હિસાબ માગે છે. તમારી
યાત્રા બહુ અઘરી છે એવું જણાવે છે. તમારી સાહસવૃત્તિને
છીનવી લે છે. તેથી તમારે માટે દીવાલ આપોઆપ મોટી
થઈ જાય છે.

તમારું અસ્તિત્વ તમારી ધારણા પર નિર્ભર છે. તમે
તમારી જાતને નાની સમજો તો તમે નાના છો. તમે
માનો કે તમે મોટા છો તો જરૂર મોટા થઈ જશો.
તમારી માન્યતા એ જ તમારી સીમા છે. તમે અણુ
સમજો તો અણુ અને બ્રહ્મ સમજો તો બ્રહ્મ.

-સાભાર

અવસાન નોંધ

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ, મુંબઈ

જેતપુર નિવાસી શ્રી અમૃતલાલભાઈ શામળજીભાઈ વોરાના ધર્મપત્ની પુષ્પાબેન અમૃતલાલ વોરાનું (ઉ. વ. ૮૧) નવકાર મંત્રનું સ્મરણ કરતાં તા. ૧૨.૧૧.૨૦૨૦ના દિવસે અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

આપોદર નિવાસી હાલ વલ્લભવિદ્યાનગર આણંદ નિવાસી રાજેશભાઈ ચુનીલાલ માનસંગ મહેતા (ઉ. વ. ૬૧) તે ભારતીબેનના પતિ બુધવાર તા. ૭-૭-૨૦૨૧ના રોજ અમદાવાદ મુકામે અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

ઈશ્વરલાલ નાનાલાલ ખાખરા મૂળ વતન ધોરાજી હાલ નાલાસોપારા મુંબઈ (ઉ. વ. ૮૦) તા. ૧૯-૬-૨૧ના અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

પાટણવાવ નિવાસી હાલ વાશી સતીશભાઈ પ્રાણલાલ વસા (ઉ. વ. ૬૮) તા. ૧૯-૦૬-૨૦૨૧ના અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

પ્રાણલાલ ભાઈચંદ શાહ (ઉ. વ. ૮૬) તે સ્વ. પ્રફુલ્લભાઈ, કિશોરભાઈ અને સ્વ. વિરેન્દ્રભાઈના પિતાશ્રી બેંગલોર મુકામે અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

થાણા દેવડી નિવાસી વિનયચંદ્ર જીવરાજ મહેતાના પુત્ર મિલનભાઈ વિનયચંદ્ર મહેતા (ઉ. વ. ૫૮) હાલ કલકત્તા તે લીનાબેનના પતિ તા. ૧૩-૭-૨૦૨૧ના અરિહંત શરણ પામેલ છે.

☆☆☆☆

મોટી પાનેલી નિવાસી અજયભાઈ નગીનદાસ શેઠના ધર્મપત્ની લતાબેન (હીરો હોન્ડા - બોરીવલી) ૧૭-૭-૨૦૨૧ના અરિહંત શરણ પામેલ છે.

શાસક અને સંત વચ્ચેનો તફાવત

એક મહાન સમ્રાટ મહામુનિને પોતાના મહેલમાં લઈ આવ્યા. મુનિ પરમજ્ઞાની અને વીતરાગી હતા! એમને તો રાજમહેલ અને વનવાસમાં કોઈ ભેદ ન હતો. મહેલમાં એમનો ઉપદેશ સાંભળવા શાહી પરિવાર, અધિકારીઓ અને આગેવાનોની ભીડ જામવા લાગી. સમ્રાટને જે સન્માન મળતું તેનાથી વધુ સંતને મળવા લાગ્યું. સમ્રાટનો હુકમ જેમ પળાતો તેમ મુનિનો પડ્યો બોલ પણ ઝીલાતો!

એકવાર સમ્રાટે એકાંતમાં સંતને કહ્યું, 'ભગવન્! હું જે મહેલમાં રહું છું તેમાં આપ પણ રહો છો. મને લોકો મહારાજ કહે છે તો આપને પણ મહારાજ કહે છે. મારો આદેશ માનવામાં આવે છે અને તમારો ઉપદેશ પણ માનવામાં આવે છે. તો પછી મારામાં અને તમારામાં તફાવત શું?'

મુનિએ કહ્યું, 'રાજન! તફાવત છે, પણ તે હું કાલે સવારમાં કહીશ. ચોક્કસ આવજો.'

સમ્રાટ તો ખૂબ ઉત્સુકતાને લીધે સવારમાં વહેલા આવ્યા. મુનિએ કહ્યું, 'તમે એકલા જ મારી સાથે ચાલો. નગર બહાર હું તમને ભેદ બતાવીશ.'

સમ્રાટ અને સંત ચાલ્યા જાય છે. નગર પૂરું થયું, વનમાં પ્રવેશ કર્યો, પણ મુનિ તો કશું બોલતા જ નથી. છેવટે સમ્રાટથી ન રહેવાયું. તેમણે કહ્યું, 'મહારાજ! મારો રાજમહેલ, રાજધાની બધું જ પાછળ રહી ગયું છે. હું ક્યારે પાછો ફરીશ? હવે તો કહો, આપણી વચ્ચે શું તફાવત છે?'

મરકમરક હસતાં મુનિએ કહ્યું, 'બસ, આ જ તફાવત છે. અમે મુનિઓ જેને તજીએ છે ત્યાં પાછા ફરતા નથી. જ્યારે તમારે પાછા ફરવાનો મોહ હોય છે. તમને રાજમહેલ રોકે છે. અમને તે રોકી શકતો નથી.

- 'જીવન સુરભિ'માંથી સાભાર

Do's Don't' COVID 19 VACCINE

DO'S

1. Register yourself
2. Bring your age certificate if above 45 years of age
3. Carry your I'd proof with you like pan card and adhar card
4. Have conversation with you doctor if you have concerns about whether your pre-existing medical problems or the medications you take, could impact the safety or effectiveness of the vaccine
5. Bring your medication proof (If any) and get it signed by our experts
6. Congratulate yourself on deciding to get vaccinated
7. Wear comfortable clothes and have proper food before going as it may take some time.
8. Take the prescription from our experts after covid vaccination dose

DON'T'S

1. Don't medicate yourself prior to vaccination in the hopes of trying to prevent reactions such as fever or arm palm.
2. Don't hesitate to report a vaccine reaction through the systems that the government and the vaccine sponsors have established, such as the vaccine Adverse Event Reporting System.
3. Don't stop wearing a mask and practicing physical and social distancing once you're vaccinated.
4. Don't mix and match your Covid-19 vaccines.
5. Don't consume alcohol or any intoxicating substance before, during, or after the vaccination shot.

Information by : Dr. Nimesh Mehta

Valiant Organics
Limited

A QUANTUM LEAP FORWARD

109, Udyogkshetra, 1st Floor,
Mulund, Goregaon Link Road,
Mulund - 400 080.
Mob.: 9820808644 / 2267976673
mahesh.savadia@valiantorganics.com
www.valiantorganics.com

PUBLISHED ON 20TH EVERY MONTH - RNI - 22805 / 73 - SOATH VISHSHRIMALI (Guj. Monthly)

POSTED AT KALBADEVI HEAD POST OFFICE, MUMBAI - 400 002. ON 20th & 21st OF EVERY MONTH

Printed & Published by : **Kirtiben Mayurbhai Mehta** on behalf **Shri Sorath Visa Shrimali Jain Samaj** Printed at Aritant Printing Press - Mo. : 9223430415

if Undelivered PL return of - **Shri Sorath Visa Shrimali Jain Samaj** 4, Devkaran Mansion, Bldg., No. 7, 2nd Fir., 24, Vithaldas Road, Mumbai-400002. Maharashtra (India)